LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 13. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912 KETVIRTADIENIS, KOVO-MARCH 26, 1942 VOL.-METAI XXVI

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Kovo 22-rą suėjo 3 metai, kaip karingo šišo apimti vokiečiai atplėšė nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą. Didžiosios valstybės nervinosi, protestavo, bet nei viena nesiėmė žygių vokiečius sulaikyti, nors jie aiškiai laužė Versalio sutartį. Demokratinės šalys tikėjo, kad vokiečiai atplėštais nuo Čekoslovakijos ir Lietuvos kąsniais patenkins savo apetitus, vienok jie skaudžiai suklydo—už nepilnų penkiu mėnesių po Klaipėdos užpuolimo prasidėjo antrasis pasaulinis karas. Lietuvių tauta, nežiūrint baisių pergyvenimų ir išmėginimų, savo nepriklausomybės ir savo žemių niekados neišsižadėjo ir neišsižadės. Atstatyta Lietuvos valstybė susigrąžins sau Klaipėdos kraštą. Svetimų žemių lietuvių tauta nesiekia, bet savų ji niekam neužleis.

Gabus Filipinų gynėjas generolas MacArthur paskirtas vyriausiu talkininku vadu Pacifiko fronte. Gen. MacArthur savo štabą koncentruoja Australijoje, kur laukiama japonų atakų.

Gen. MacArthur paskyrimas vadu gerai nuteikė amerikiečius ir visus talkininkus. Jis yra gabus, energingas strategas. Jo vadovaujama amerikiečių ir filipiniečių kariuomenė iki šiol sekmingai atlaikė daug gausingesnių japonų puolimus. Vienok ir geriausias vadas nieko neišdarytų, jeigu reikalinga pagalba vyrais ir karo reikmenimis atvyktų pervėlai ir permaža. Reikia pastebėti, kad šiame kare talkininkai daug kovų ir svarbių pozicijų prakišo kaip tik dėl šios priežasties—permaža ir pervėlu. Dabar Pacifiko fronte vadas yra, tik reikia jį remti.

Japonai, kaip ir jų talkininkai naziai, vartoja įvairias diplomatiškas "kytrybes". Jie visokiais būdais stengiasi suardyti alijantų bloką ir juos pavienu nuveikti. Paskiausiu laiku Tokio nusiuntė Maskvon gudriausią savo diplomatą, buvusį užsienio reikalų ministerį Sato, kurio uždaviniu yra — jei negražiuoju, tai grasinimais priversti sovietus duoti japonams pagalbą prieš amerikiečius, anglus, kiniečius ir kitus alijantus. Bet Maskva žino Perlu uosto incidentą. Kai Tokio atstovas Karusu Washingtone vėdė pasitarimus apie taiką, japonų militaristai rengė pasalingą puolimą prieš Amerikos teritorijas. Ką japonai planuoja prieš Rusija paaiškės netolimoje ateityje. Milijonas japonų kareivių Mančuke ką nors reiškia.

Paskutinė Hitlerio kalba žymiai skiriasi nuo ankstesnių kalbų pasakytų karo laiku. Ši karta jis nežadėjo vokiečiams sutrinti priešus pagal kalendorinį tvarkaraštį. Priešingai, jis daug laiko pašventė pasiteisinimams, sumetant kaltę už nepasisekimus žiemos šalčiams, demokratijų ir Prezidento Roosevelto sąmokslams prieš "nekaltą" vokiečių tautą ir jos dabartinius lyderius. Reik manyt, kad sekančios Hitlerio kalbos bus dar pesimistiškesnės iki jos virs visiškai desperatiškomis. Vokiečiai tikėjo Hitlerio pažadais karą grait laimėti. Dabar nesimato nei graitos karo užbaigos, nei pergalės. Kaip 1918 metais nuilsę vokiečiai pradėjo smukti ir pasidavė, taip bus ir šiame kare.

ALIJANTAI NAIKINA JAPONŲ LAIVUS IR LĖKTUVUS

DRĄSŪS ANGLŲ SUBMARINŲ ŽYGIAI ITALIJOS VANDENYSE

GENEROLAS MacARTHUR PLANUOJA OFENSYVA PRIEŠ JAPONUS

Kovo 18-ta amerikiečių ir australiečiu lėktuvai bombordavo japonų bazes Naujoje Gvinėjoje. 23 priešo laivai nuskandinti, arba sužaloti. Tarp nukentėjusių priešo laivu randasi 12 karo laivų, kiti transportiniai. Alijantai prarado tik vieną lėktuvą.

Kovo 19-tą paskelbta, kad Atlantike pagai Amerikos krantus ašies submarinai dar nuskandinę 3 alijantų laivus.

Kovo 20-tą New Britain salos Rabaul uoste amerikiečiu lėktuvai išbombordavo japonų krūzerį.

Kovo 21-mą generolas Douglas MacArthur atlankė Melbourne, Australijoje. Vietos gyventojai jį sutiko didžiausiu entuziazmu. Gen. MacArthur pasakęs, kad Prezidentas Rooseveltas pavedęs jam vadovauti ofensyvai prieš japonus.

Kovo 22-rą amerikiečių ir australiečių lėktuvai išbombordavo japonų bazes ir sunaikino 22 lėktuvus. Beje, paskutinių 3-jų dienų laikotarpiu alijantų lakūnai sunaikino 44 japonu lėktuvus.

Japonų komandierius gen. Yamoshita pasiuntė amerikiečių ir filipiniečiu vadui gen. Wainwright ultimatumą be kovos pasiduoti japonams. Gen. Wainwright į ultimatumą neatkreipęs dėmesio. Laukiama japonų generalės ofensyvos prieš Bataan'o gynėjus.

Maskva paskelbė naujus savo laimėjimus. Kalinino fronte sako nukovę 12,000 nazių, rytiniam ir pietiniam fronte taip pat turi pasisekimų.

Lybijoje anglai puolė ašies bazes ir paėmę 150 nelaisvių.

Kovo 23-čią Londonas paskelbė, kad anglų submarinai Italijos ir Albanijos pakraščiuose nuskandinę 2 italų submarinus, 2 transportinius laivus ir 6 mažuosius laivus.

Japonų lėktuvai išbombordavo Australijos uostą Port Moresby. Lėktuvai skraidė žemai ir iš kulkosvaidžių šaudė gatvėje buvusius žmones. Tai buvo japonu revanšas (atkeršinimas) už amerikiečių ir australiečių lakūnų žygius sunaikinusius 44 japonų lėktuvus.

Kovo 23-čia U. S. submarinai Japonijos vandenyse nuskandino 3 transportinius priešo laivus ir sužalojo kitus 3, iš jų vieną karinį laivą.

LPS VISUOTINIS SUVAŽIAVIMAS

LPS vietinių Komitetų valdybos praneša, kad š. m. balandžio 9 d. 6:30 P. M. Čikagoje, šaukiamas visuotinis steigiamasis Lietuvos Piliečių Sąjungos rajoninių komitetų atstovų suvažiavimas LPS Jungtinėse Amerikos Valstybėse sudaryti. Į suvažiavimą kviečiami svečiais atsilankyti visi, kuriems brangi Laisva, Nepriklausoma ir Demokratinė Lietuva.

Suvažiavimo buvoirė bus pranešta papildomai.

LUCY BOEHMLER GAVO SUŠVELNINTĄ BAUSMĘ

New York. — Kovo 20-tą federalis teisėjas Henry W. Goddard nubaudė Lucy Boehmler, 19 metų amžiaus, 5 metų kalėjimu. Boehmler buvo vokiečių šnipų grupės dalyvė. Ji sako šnipe patapusi dėl smalsumo. Teisme ji liudijo prieš grupę, už tai gavo žymiai sumažintą bausmę. Grupės lyderiu buvo Kurt Frederick Ludwig. Kai kurie grupės dalyviai nubausti nuo 15 iki 20 metų kalėjimo.

SOVIETAI IR JAPONAI PRATĘSĖ SUTARTĮ

Maskva.—Kovo 20 sovietų vyriausybė paskelbė, kad sovietai ir japonai sutarę pratęsti vienų metų terminui žuvininkystės sutartį.

Londono diplomatų nuomone, ši sutartis neturi didesnės reikšmės tarptautinių santykių žvilgsniu.

MIRĖ PROFESORIUS ED. VOLTERIS

Pereitų metų gruodžio 14 d. mirė Kaune žinomas mokslininkas, Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius Eduardas Volteris, sulaukęs 85 metų amžiaus.

Lima, Ohio.—Kovo 18-tą netoli Lima sudužo 4 armijos lėktuvai. Visų keturių lėktuvų pilotai žuvo.

BALANDŽIO 27-TĄ 45-64 METŲ AMŽIAUS VYRŲ REGISTRACIJA

Washingtonas.—Kovo 19 dieną, vyriausybė, pasiremdama Selective Service įstatymu, paskelbė, kad balandžio 27-tą turės registruotis vyrai nuo 45 iki 64 (imtinai) metų amžiaus.

Registracijos dieną parinko pats Prezidentas Roosevelt.

Pramatoma, kad ši registracija apims apie 15 milijonų vyrų.

Šios registracijos vyrai nebus šaukiami aktualei karo frontų tarnybai—kovoti ginklais, bet galės būti šaukiami būtiniems karo darbams.

Ši registracija vykdoma ir tuo tikslu, kad vyriausybė žinotų vyrų išteklių ir jų pajėgą.

Registracija bus vykdoma Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Alaskoje, Hawaii ir Puerto Rico.

Po šios registracijos numatoma jaunų vyrų — nuo 18 iki 19 metų amžiaus registracija.

NORI PASIGLEMŽTI PABALTIJO TAUTAS

"Deutsche Zeitung im Ostland" paskelbė pasikalbėjimą su Alfredu Rosenbergu, Vokietijos reicho ministeriu "užimtoms rytu sritims". Paklaustas dėl "Ostlando" politinės formos nustatymo, Rosenbergas pareiškė, kad "iki karo pabaigos bet kurie galutiniai formalavimai visiškai neįmanomi. Šiuo atžvilgiu turi įtakos labai daug momentų, į kuriuos vėliau bus atsižvelgta: tam tikrų sričių istorija, įvairių bendruomenių tradicijos, pagaliau, bendra ir specialinė laikysena tų šalių ir tautų, kurios šiandien yra vokiečių administruojamos,—ir daug kas kita.

Iš šio pasikalbėjimo matome, kad Rosenbergas teikia daug reikšmės "istoriiai" ir "tradicijoms", į kurias būsią atsižvelgta, sprendžiant "Ostlando" likimą. Gi žinomoji vokiečių tezė, kurią jie nuolat kartoja, yra ta, kad istorija ir tradicijos rišančios "Ostlandą" su Vokietija. Kitaip tariant, Rosenbergas tuomi aiškiai pasisako, kad Pabaltijo tautas vokiečiai nori pasiglemžti sau.

ATPAŽINO TIK DU LAVONU

Kauno spauda rašo, kad iš 19 lavonų, kurie buvo atkasti pereitais metais Kleboniškio - Eigulių kapinėse, buvo atpažinti tik du, būtent, Jadvyga Meduzevičiūtė, 22 metų, ir Juozas Karazija, 65 metų. Atpažintųjų giminės pasakoja, kad jie dingę pereitų metų pavasarį.

Greenfield, Ind.—Kovo 20-tą armijos lėktuvo nelaimėje žuvo 4 asmenys.

ARTISTĖ ONA KASKAS (KATKAUSKAITĖ) IŠTEKĖJO

Šiomis dienomis paskelbta, kad pagarsėjusi artistė, Metropolitan Operos solistė Ona Kaskas-Katkauskaitė ištekėjo už advokato Anthony J. Lokot iš Binghamton, N. Y. Jungtuvės įvyko vasario 14-tą, 1942 Šliūbą ėmė St. Malachy bažnyčioje, N. Y.

Linkime jaunavedžiam laimingo šeimynio gyvenimo, taip pat linkime, kad mūsų tautietė artistė savo talentais ir toliau garsintų savo tautos vardą kitatautčių tarpe.

ŽIAURI ŽMOGŽUDYSTĖ VILNIUJE

Sausio 14 d. rytą Vilniuje, Pylimo gatvėje 45, praeiviai pastebėjo degantį namą. Žmonėms įsilaužus į užsidegusį butą, jame rastas negyvas Antanas Stanulis. Kvota nustatė, kad buvo būta plėšikų, kurie A. Stanulį nužudė, apiplėšė ir namą padegė, norėdami paslėpti šiurpųjį nusikaltimą. Plėšikai ligšiol dar nesusekti.

Sudegė Nemakščių Bažnyčia ir Statulėlės

Per dabartinį karą sudegus Nemakščių bažnyčiai, sudegė ir jos požemyje patalpintos vadinamojo lėlių teatro statulėlės. Visos šios statulėlės pavaizdavo Kristaus kančią. Nuo neatmenamų laikų, dar baudžiavos metu, beveik iki pat Didžiojo karo, Nemakščiuose šie vaikinai buvo rengiami kiekvienu metų Didžiąją savaitę. Kai kurios statulėlės buvo apie metrą ir daugiau aukščio ir meniniu atžvilgiu vertingos. Jose atsispindėjo ryškūs liaudies meno bruožai.

PHILADELPHIEČIAI EINA PIRMYN!

CAMDEN, N. J., 290 KUOPON ĮSIRAŠĖ ŠEŠI NAUJI APLIKANTAI

VISOS KUOPOS STOKITE DARBAN IR PADARYKIM ŠĮ VAJŲ SEKMINGIAUSIU!

Philadelphiečiai vis didina ir didina savo kuopas naujais nariais. Jie naudojasi vajaus proga ir generalinio organizatoriaus pagalba. Iš tikrųjų, patys nemanė, kad galima gauti tiek naujų narių. Tiktai reikia darbo ir pasišventimo ir galima didžiausius darbus nuveikti.

Dar prie 301 kp. North Philadelphia, Šv. Andriejaus parapijoje, prisirašė šie nariai: Ieva Krusauskienė, Jonas Krusauskas, Marijona Sokas, Jonas Motečiūnas, Apolonija Adomaitienė.

Taipgi Šv. Jurgio parapijoje, Camden, N. J., kur klebonauja darbštus kun. B. Virbickas, ir gyvuoja L. R. K. S. 290 kuopa, prisirašė pats klebonas, Mar. Veizgilienė, Teklė Matusevičienė, Ona Šalkauskienė, M. Jančienė ir Josephine Sanulis.

Atrodo, kad Philadelphia duos kitoms kolonijoms didelį surpriza šiame vajuje. Ir kitos kolonijos nepasiduokite, naudokitės dabartiniais gerais laikais ir nesigailėkite pasišventimo. Padarykime ši vajų didžiausiu.

Tad visi į darbą!

Nauji nariai primti į Susivienymą ir skaitosi prie specialaus naujų narių vajaus.

82 kp. St. Louis, Mo.
Constance Simokaitis

91 kp. Waterbury, Conn.
John Šmotas

270 kp. Binghamton, N. Y.
Anselma Rakauskaitė

303 kp. Chicago, Ill.
Domicella Peredna
Valeria F. Jasulaitis

Nauji nariai prirašyti Pr. Katiliaus ir priimti į Susivienymą:

301 kp. Philadelphia, Pa.
Vincas Varvuolis, v. s.
Jonas Varvuolis, v. s.
Barbara Veturys
Frank Rickus
Anna Vaitis
Stanley Rickus
Matas Kvasauskas
Eva Rickienė

K. V. PAREIŠKIMAS LIETUVOS REIKALAIS

Kovo 12 d. Washington, D. C. lankėsi Kunigų Vienybės atstovai, kun dr. J. B. Končius ir kun. J. Karalius ir įteikė pareiškimus Lietuvos reikalu Jungtinių Valstybių valstybės departmentui, Sen. J. Guffey, Sen. J. Davis. Jie visi prielankiai atsiliepė link Lietuvos ir pasižadėjo remti akciją dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Amerikos Lietuvių Katalikų reikalais tartasi su Šv. Tėvo Delegatu, J. E. Arkivyskupu Cicognani ir su Katalikų Centro (NCWC) reikalų vedėju, prelatu M. Ready.

MIRĖ PEDAGOGAS ANT SIMUTIS

Panevėžio apskrities ligoninėje po sunkios ligos ir operacijos mirė žymus pedagogas Antanas Šimutis. Velionis gimė 1896 m. Skuodo valsčiuje, Kretingos apskrity. Baigęs Liepojos gimnaziją, 1916 m. pradėjo mokytojauti pradžios mokykloje. Vėliau mokėsi Kauno universitete, nepasitraukdamas ir nuo tiesioginio darbo. Po to jis dirbo viduriniėje mokykloje ir apie 15 metų išbuvo pradžios mokyklų inspektorium Telšiuose ir Panevėžyje.

Arklienos Krautuvės Vilniuje

Spaudos žiniomis, neseniai "Maisto" bendrovės atidarytos Vilniuje arklienos krautuvės turinčios didelį pasisekimą. Ryšium su tuo "Maisto" bendrovė artimiausiu laiku nusistačiusi atidaryti dar visą eilę naujų arklienos krautuvių įvairiose miesto dalyse.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS PROVINCIJOS

Lietuvos laikraščiai skelbia tokias žinias iš provincijos:

Mažeikiai. — Iki šiol surinktomis žiniomis, bolševikai savo okupacijos metu nužudė Mažeikių apskrityje 46 lietuvius. Žinios dar nėra galutinės, nes dar ir dabar gaunama naujų pranešimų apie dingusius asmenis.

Pajūralis, Kvedarnos valsč. Karo metu bažnyčia ir klebonija smarkiai nukentėjo. Bažnyčios ir klebonijos languose visai nebebuvo stiklų ir nubyrėjo tinkas.

Seda. — Ūkiuose trūksta darbininkų, nes jie reikalauja atlyginimo grūdais, bekonais, vilnomis ir kitais produktais, o ūkininkai neturi teisės produktais mokėti. Sedos valsčiaus ūkininkai per mažai testato pieno į pieninę, todėl jiems išsiuntinėjas paraginimas.

Šiauliai.—Dėl siltinės epidemijos uždraudus turgus, susidaro sunkumų ūkininkams, turintiems parduoti arklių ir norintiems ūkio reikalams įsigyti kitokių prekių. Taip pat turi vargo tie ūkininkai, kurie norėtų gyvulį įsigyti. Vokiečių komisaro Šiauliuose įsakymu konfiskuota visa nedirbta oda.

Nušoko Nuo Bažnyčios Bokšto

Tauragėje savotišku būdu nusižudė darbininkas Norgėlas. Jis užlipo ant bažnyčios bokšto ir iš ten šoko. Norgėlas buvo nuvežtas į ligoninę, kur betgi greit mirė.

LRKSA VAJUS BUS PILNAI SEKMINGAS, JEI VISOS KUOPOS SUSTOS DARBAN!

GARSAS

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

Išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Am. Jungt. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARŠAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

GYVOS TAUTOS AKCIJA

Anglijos vice premjerui Sir Stafford Cripps'ui pasireiškus su savo akcija siekiančia demokratijų pripažinimo Sovietų Rusijos pretenzijų prisivienyti Pabaltijos šalis, visa lietuviškai nusiteikusi spauda, visos mūsų organizacijos, didelės ir mažos, gyvai subruzdo reaguoti.

Pasipylė protestų rezoliucijos Prezidentui Rooseveltui, U. S. valstybės departamentui, kongresmonams, didžiųjų šalių atstovams, neišskiriant ir pačios Anglijos.

Tai geras ženklas. Taip ir reikia.

Tas parodo, kad lietuviai būdi, kad jiems yra Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė.

1940 metais birželio mėnesį bolševikai užgrobę Lietuvą falsifikavo rinkimus, dūmė pasauliui akis meluodami, būk Lietuvos liaudis juos sutikusi su džiaugsmu. Pačioje Lietuvoje bolševikiška ranka stipriai buvo suėmusi žmones už gerklės, taip kad jie neturėjo galimybės pasisakyti ir pasiskųsti pasauliui savo priespaudomis ir kančiomis. Tada Amerikoje ir kitose šalyse gyvenantys lietuviai kėlė savo balsą ir ieškojo Lietuvai pagalbos. Tą balsą išgirdo Prezidentas Roosevelt ir kiti aukšti U. S. pareigūnai. Jie atsisakė pripažinti smurto aktą. Pats Prezidentas Rooseveltas atsilankiusiai lietuvių delegacijai pareiškė, kad Lietuvos nepriklausomybė nėra žuvusi, ji tik laikinai prismaugta.

Naziai išviję bolševikus iš Lietuvos uždėjo jai savo okupacinį jungą. Iš daugelio atsakomingų nazių pareigūnų (komisarų) pareiškimų ir jų įgyvendintų patvarkymų, aiškiai matosi, kad jie irgi nesirengia Lietuvos ir kitų okupuotų kraštų iš savo nagų paleisti. Jie pradžioje tikėjosi iš pačių lietuvių susilaukti pritarimo ir talkos savo planų vykdymui. Bet lietuviai, pajutę, kuo tie jų planai atsiduoda, kratosi visokio bendradarbiavimo su naziais. Visos lietuvių organizacijos uždarytos. Naziai nepasigailėjo nei lietuvių nacionalistų (voldemarininkų) organizacijos. Kai tik pajuto, kad ir šios organizacijos žmonės nori matyti Lietuvą laisva ir nepriklausoma, jos veikimą paskelbė nelegaliu ir pačią organizaciją uždarė. Vienok tuo tarpu ten gali reikštis tik ramus pasyvus priešinimasis. Bet tegu tik papūs kiti vėjai, Lietuva taip sukils prieš nazius okupantus, kaip ji pernai birželio mėnesį sukilo prieš raudonuosius. Už savo laisvę ir nepriklausomybę ji nepagailės nei kraujo, nei gyvybių.

Kas šiandien agituoja už Pabaltijo ir kitų kraštų pavergimą, tas stengiasi kompromituoti kilnius Atlantiko čarterio principus, tas stengiasi kompromituoti demokratijų siekius sunaikinti agresorių planus pavergti tautas, nustumti pasaulį į diktatorių vergiją, kuri savo žiaurumais praneša visas praeities vergijas.

Atsakomingieji demokratijų lyderiai supranta tokių pastangų žalingumą ir jie nesusvyruos savo nusistatymuose išgelbėti pasaulį iš agresijos nasrų. Vienok ir mes, mažos tautos žmonės privalome kelti savo balsą, remti demokratijų lyderius jų pastangose.

Agresorių nugalėjimui aukojami neapskaičiuojami medžiaginiai turtai, milijonų sveikata ir gyvybės. Iš šių aukų turi išaugti didelės ir mažų tautų laisvė, saugumas ir pastovi taika.

BOLŠEVIKIŠKIEJI DOKUMENTAI

Savo laiku buvome rašę, kad Latvijoje surastas bolševikų dokumentas-instrukcija, kurioje buvo smulkiai nurodoma, kaip reikia išsiųsti iš Pabaltijo valstybių "liaudies priešus". Dabar Kauno laikraštis "I Laisvę" rašo, kad toks dokumentas esąs susektas tarp bolševikinių archyvų ir Kaune, saugumo departamento rūmuose. Šią instrukciją esąs pasirašęs Sovietų Sąjungos liaudies komisaro valstybės saugumo reikalais (GPU) pavaduotojas Serov. Instrukcija skambanti panašiai, kaip ir Latvijoje surastoji. Kitas dokumentas yra iš 1940 m. liepos 7 d. Tai sąrašas asmenų—lietuvių inteligentų, kuriuos bolševikai suėmė prieš pat "liaudies seimo" "rinkimus".

RŪPINASI NUŽUDYTŲJŲ KALINIŲ KAPAIS

Spaudos žiniomis Pravieniškių priverčiamųjų darbų stovykloje pereitais metais bolševikų išžudyti politinių kalinių bei administracijos tarnautojų iš viso 199 asmenų lavonai palaidoti netoli Pravieniškių. Pavasarį numatoma šiuos kapus apverti gražia tvorele, papuošti atskirus kapus gėlėmis, pastatyti kryžius ir tt.

VILNIUJE LIKVIDUOJA GHETTUS

"Deutsche Zeitung im Ostland" rašo, kad Vilniuje likviduotas antrasis ghetto, kuris buvo skirtas gyventi žydams. Tame rajone, esančiame tarp Domininkonų ir Vokiečių gatvių dabar esą apgyvendinami arijai.

Vokietina Lietuviškus Vietovardžius

Vokiečių okupantai jau pradėjo vokietinti lietuviškus vietovardžius: viename vokiečių komisaro Kaune paskelbtame parėdyme Zarasai vokiškai vadinami Ossersee.

Apžvalga

IR LENKAI SUSIRŪPINĘ MASKVOS POLITIKA

"Naujienos" rašo, kad netrukus lenkų vyriausybės užsienyje pirmininkas generolas Sikorskis iš London'o vyksiąs Washingtonan. Jo kelionės tikslas — pasitarti su Prezidentu Rooseveltu ir kitais pareigūnais pokarinių sienų klausimu. Mat, lenkus surūpinęs Maskvos nusistatymas.

"Ginčas, rašo "N.", liečia visų-pirma klausimą apie sienas tarp Sovietų Sąjungos ir Lenkijos. Lenkai nori gauti tas sienas, kurias jie turėjo pagal Rygos sutartį iki 1939 metų karo pradžios; o rusai nori tų sienų, kurias Hitleris su Stalinu buvo nustatę po 'ketvirto Lenkijos padalinimo' ir kurios buvo galioje iki 1941 m. birželio 21 d. Pirmųjų sienų nenori rusai, antrųjų nenori lenkai. Susitaikyti jie gali, tiktai priėmę kokį nors kompromisą

"Bet į sovietų-lenkų sienų klausimą įeina ir *Baltijos kraštų problema*. Rusai nori, kad tie kraštai būtų atiduoti sovietams, neva tai dėl Rusijos saugumo. Kaip Sir Stafford Cripps (savanoris Kremliaus imperializmo burna) šiomis dienomis aiškino Londono spaudoje, Stalinas yra priešingas tam, kad prie Baltijos krantų būtų 'mažos nepriklausomos valstybės', nes jas, girdi, gali pagrobti koks nors Rusijos priešas ir pulti Rusiją.

"Tačiau, kuomet Rusijos diktatorius kalba apie savo imperijos apsaugojimą 'strateginėmis sienomis', tai toks pat reikalas ima rūpėti ir Lenkijai. Jeigu rusų teritorija tęsis visu Baltijos pakraščiu nuo Suomių Įlankos iki Klaipėdos tai rusai *bus apsupę Lenkiją* iš trijų šonų. Ketvirtame sone gulės Vokietija. Lenkus siūlomi ateities prospektai pasidina."

PASIKĖSINIMAS PRIEŠ KITATAUČIŲ SPAUDĄ

"Tėvynė" rašo, kad New Yorko valstijos legislatūros senatorius Edw. J. Caughlin įnešęs bilių reikalaujantį uždaryti arba apsunkinti kitataučių spaudą. Dėl to biliaus "T." rašo:

"Aišku, jei toks bilius pereitų ir taptų įstatymu, tai arba būtų uždaryti visi svetimtaučių laikraščiai New Yorko valstijoje, arba jie būtų tekniškai apsunkinti taip, kad jokiu būdu daugelis negalėtų išsilaikyti. Juk tik reikia suprasti, kiek reiktų pridėti darbo kiekvieno straipsnio išvertimui į anglų kalbą! Tai reikštų, kad svetimtaučių spauda savo nedidelius štabus turėtų žymiai padidinti, kas nebūtų įmanoma dėl finansinio išteklių ir tai jau priverstų daugelį laikraščių užsidaryti.

"Šiuo tarpu yra dar tik toks projektas New Yorko valstijos legislatūroje. Bet kas žino, kuo jis gali užsibaigti? Kas gali užtikrinti, kad jis netaps įstatymu? O jei toks įstatymas praeis vienoje valstijoje — panašius įstatymus 'technokratijos' šalininkai bandys pervaryti ir kitose valstijose, o pagaliau ir visame krašte Dėl tokio nepaprasto užsimojimo prieš svetimtaučių spaudą newyorkiečiai subruzdo protestuoti."

NEĮTIKĖTINA

Savaitraštis "Amerika" rašo:

"Spaudoje pakartotinai pranešama, kad šiomis dienomis Stalinas yra pasiuntęs Popiežiui Pijui XII laišką. Stalinas norįs diplomatinių santykių su Šventuoju Sostu.

"Ką galėtų Stalinas rašyti Kristaus Vietininkui? Juk krikščionybė dar nėra turėjusi didesnio masinio tikinčiųjų persekiojimo ir naikinimo, kaip bolševizmo darbai Rusijoje. Stalinas savo viešose kalbose yra pasmerkęs tikybą ir jos skelbėjus.

"Tikrai būtų įdomu patirti, ar tikrai ir ką Stalinas popiežiui rašė."

BENĖ PASKUTINIS PAVASARIS

"Vienybė" daro tokią pastabą:

"Šiame kare pavasaris vaidina svarbią rolę.

"Ypač Hitleris laukia pavasario. Jis visus savo žygius pradėjo pavasarį. Nesistebėkime, jei šį pavasarį jis bandys dar vieną, o gal būt iš karto keletą žygių.

"Bet jei tiems rusams pasiseks apginti Kaukazo aliejaus šaltiniai, jei naciai nepajėgs prasiveržti pro Dardanelius ir Egiptą, tai galima drąsiai sakyti, kad šis pavasaris bus paskutinis Hitlerio pavasaris.

"Nukirtus mazgą Berlyne, atsileis šunmazgiai Romoje ir Tokioj."

SINGAPORE 60,000 KATALIKŲ

Singaporės srityje yra vadinamoji Malaca katalikų diocezija su vyskupu Adrian Devals. Gyventojų priskaitoma apie 3 milijonus, gi jų tarpe katalikų apie 60,000

Singaporės mieste yra keletas kiniečių parapijų. Misijonieriai tvirtina, kad kiniečiai katalikai pasižymi nepaprastu uolumu savo tikybinėse pareigose. Brolių De la Salle vedamose mokyklose mokėsi 1,300 berniukų. Jų tarpe buvo daugiausia kiniečiai.

Mergaitėms mokyklas veda Les Dames de St. Mour. Turi apie 2,000 mokinių. KVB

VINIEMS JIS SIOLO LAISVĘ, KITIEMS VERGIJĄ

"Darbininkas" rašo, kad Indija dabar turi gerą progą išsiderėti iš anglų laisvių.

"Japonų armija puola Burmą ir klabina į Indijos vartus. Vylinga japonų diplomatija žada indams aukso kalnus. Indai pastatė abi ausis. Viena tėmyja japonų pažadus, kita klausosi, ką britai pasiūlys. Šiuo kartu britai turi ką konkretaus pasiūlyti ir duot neabejotiną patikrinimą, kad pažadai bus rimtai išpildyti. Kitaip... Anglijos vyriausybė įtempė visas savo diplomatines pajėgas ir pasiuntė Stafford Crippsą ištirti kaip dalykai iš tiesų stovi ir vesti su indais derybas. Crippsas esąs indams priimtinas, nes palankiai žiūris į Indijos savyvaldą.

"Tas Crippsas turi būt labai apsukrus vyras. Pabaltės valstybės jis siekia sukimšti į bolševikų maišą, o prie Indijos nelinkęs. Tam priežastis perdaug jau aiški. Pabaltė tai kiekis, su kuriuo netenka skaitytis (minorite negligeable, kaip sako prancūzai), o Indija turi 352 milijonus gyventojų ir neišmatuojamus gyventojų. Tai kiekis, prieš kurį ir patūpčioti išsimoka

"Apsukrumo, tai ponas Crippsas apsukrus ir net perdaug. Bet koks iš jo demokratas?

VISOS SIŪLĖS EINA IŠ BERLINO

Komisaras "Ostlande" Lohse išleido įsakymą, pagal kurį pradeda veikti specialinė "Žemės Ūkio Eksploatacijos Bendrovė Ostland" (Landbewirtschaftungsgesellschaft Ostland), kurios centras yra Berline. Ši bendrovė valdo visus "Ostlande" iš rusų laikų pasilikusius "sovchozus", žemės ūkio mašinų ir traktorių stotis ir kolchozus. Bendrovė turi teisę įtmis visų priemonių, kurios reikalingos "tvarkingam šeimininkavimui" palaikyti. Bendrovė atsakinga tiktai prieš Vokietijos reicho komisarą. Kiekvienam "Generalbezirke" (t. y. kiekvienoje "buvusiųjų" Pabaltijo valstybių ir Gudijoje) bendrovė steigia savo skyrius.

BALSAVO TIK 19-KA PROCENTŲ

Lietuvoje esąs rastas vieno bolševikų politinio komisaro raportas, kuriame jis sako, kad Šakių apskrityje 1941 metų sausio 12 d. "rinkimuose" į SSSR aukščiausiąją sovietą dalyvavo tik 19 procentų turinčiųjų teisę balsuoti. Ta proga prisimintina, jog "rinkimų" komisija skelbė, kad juose dalyvavę 91 proc. balsuotojų. Bet raportas parodo, kad nei teroru, nei antspaudų dėjimu ant pasų, nepavyko lietuvius priversti dalyvauti tuose "rinkimuose", per kuriuos tebuvo leistas tik vienas kandidatų sąrašas, sudarytas bolševikų partijos centre.

KAIP NAZIAI KONTROLIUOJA LAIŠKUS

Iš vieno asmens, buvusio Rygoje, tenka patirti dėl Pabaltijo kraštų pašto susisiekimo su užsieniu. Pagal tas žinias, norint išsiųsti laišką į užsienį, reikia laišką pačiam nunešti į paštą ir jį įteikti neužlipytą. Be to, reikia nurodyti kas laišką rašo, kam, kur adresatas gyvena ir kokie yra santykiai (sakysime, giminystės) tarp siuntėjo ir gavėjo.

PASKUTINIAI KRISTAUS ŽODŽIAI NUO KRIŽIAUS IR MIRTIS

a. Pirmas Kristaus Žodis

Kurie pro šalį ėjo piktžodžiavo Jam ir, kraipydami savo galvas, sakė: "Še tau, kursai griauni Dievo bažnyčią ir per tris dienas vėl ją pastatai, gelbėk pats save, nužengdamas nuo kryžiaus." Taip pat ir vyriausieji kunigai su Rašto žinovais, tyčiodamies vieni kitiems sakė: "Kristus, Izraėlio karalius, tenužengia dabar nuo Kryžiaus, kad matytumėm ir tikėtumėm."

Jėzus sakė: **"Tėve, atleisk jiems, nes nežino, ką darą."**

2. Antras Žodis

Vienas tų dviejų galvažudžių, kurie kalbėjo, ėmė Jam piktžodžiauti, sakydamas: "Jei tu Kristus, gelbėk pats save ir mus." Bet atsiliepdamas kitas draudė jį ir sakė: "Ir Dievo tu nebijai. Mudu juk teisingai gauname tai, ko mūsų darbai verti; šitas gi nepadarė nieko pikta." Tuomet jis tarė Jėzui: "Viešpatie, atsimink mane, kuomet įeisi į savo karalystę."

Jėzus jam atsakė: **"Iš tikrųjų, sakau tau, šiandien tu būsi su manim rojuje."**

c. Trečias Žodis

Prie Jėzaus kryžiaus stovėjo Jo motina, Jo motinos sesuo Marija Klopienė ir Marija Magdalena. Iš tolo žiūrėjo moteriškės, kurios, Jam dar Galiliejoje esant, Ji sekė ir Jam tarnavo, ir daug kitų, kurios su Juo buvo atėjusios į Jeruzolimą.

Jėzus, pamatęs motiną ir stovintį mokytinį Joną, kurį Jis mylėjo, tarė savo motinai: **"Štai tavo sūnus."** Paskui tarė mokytiniui: **"Štai tavo motina."** Nuo tos valandos mokytinis pačmė ją pas save.

d. Ketvirtas Žodis

Nuo šeštos valandos pasidarė tamsu visoje žemėje iki devintos valandos. Ir apie devintą valandą Jėzus šaukė didžiu balsu, sakydamas: **"Eli, Eli, lamma sabaktani"**; tai yra: **Mano Dieve, mano Dieve, kam mane apleidai."** Kai kurie, ten stovėdami ir tai girdėdami, sakė: "Jis šaukia Eliją."

e. Penktas Žodis

Jėzus žinodamas, kad jau visa buvo atlikta, kad įvykių Raštas, tarė: **"Trokštu."** Ir tuojau vienas iš jų priėgęs paėmė kempinę, primerkė ją uksaus, uždėjo ant nendrės ir davė Jam gerti. Kiti gi sakė: "Liaukis, žiūrėkime ar ateis Elijas jo išliuosuotų."

f. Šeštas Žodis

Jėzus, paragavęs uksaus, tarė: **"Atlikta."**

g. Septintas ir Paskutinis Žodis

Jėzus sušuko dideliu balsu, sakydamas: **"Tėve, į tavo rankas aš atiduodu savo dvasią"**, ir su tais žodžiais, nulenkęs galvą, atidavė dvasią.

Ir štai, bažnyčios uždanga perplyšo pusiau nuo viršaus iki apačiai, ir žemė sudrebėjo, ir uolos skilo, ir kapai atsidarė, ir daug kūnų šventųjų, kurie buvo užmigę, kėlėsi iš numirusių. O po Jo prisikėlimo, išėję iš kapo, jie atėjo į šventąjį miestą ir pasirodė daugeliui.

Šimtininkas gi, kurs stovėjo ties Juo, matydamas Jį tokiu šauksmu atidavus dvasią, tarė: "Tikrai, šitas buvo Dievo Sūnus."

Visa minia tų, kurie draug buvo prie to reginio ir matė, kas darėsi, grįžo, muštdamies sau į krūtinę.

(Jono 19, 25-37, Luko 23, 35-49, Mato 27, 39-56).

ANGLO MINTYS APIE DIDELĘ IR GALINGĄ LENKIJĄ

Lenkų armijos organas—Kovojančioji Lenkija (Polska Walcząca)—su pasigėrėjimu perspaudino Anglijos Žemesnių Rūmų atstovo p. Alan C. Graham labai būdingą straipsnį. Autoriaus manymu, patikrinimui pastovios taikos ateityje, reikia sukurti didelę ir galingą Lenkiją. Štai iš rauka iš p. Alan C. Graham išvedžiojimų.

"Lenkijos būsimas saugumas, o taipgi taikos išlaikymas Europoje primygtinai reikalauja:

1. Dancigo ir Rytų Prūsijos vokiečius perkelti į vokiškas žemes į vakarus nuo Oderio upės.

2. Atiduoti Lenkijai visą Pamarę ir Sileziją į rytus nuo Oderio, taipgi atiduoti jai trisdešimčia metų visus tos upės tiltus.

3. Kas liečia šiauriniai-rytinę Lenkijos sieną, t. y. Lietuvą, man atrodo, jog geriausia išeitis būtų priimti pirmą 1921 m. Belgijos vyriausybės nario Povilo Hymanso projektą. Jame buvo sakoma, kad iš Vilniaus ir Kauno sričių sudaryti du savistovius kantonus, kurių bendra vyriausybė savo buveinę turėtų Vilniuje. Tokia tai dviejų kantonų valstybė,—kurioje daugumą gyventojų sudarytų lenkai — kuo glaudžiau bendradarbiautų su Lenkija ir turėtų balsą (Lietuvos) užsienio politikoje ir ūkio srityje. Valstybinė kalba būtų lenkų ir lietuvių, mažumoms būtų patikrintos visos teisės. Tokiu būdu Lenkija galėtų liuosai naudotis lietuviškais uostais ir Lietuvos teritorija būtų atdara (Lenkijos) pasauliečių ir kariškių judėjimui. Karinė sutartis patikrintų vieną vadovavimą ir armijos organizaciją karo metu. Tuo būdu liktų atgaivinta tarp Lenkijos ir Lietuvos istorinė vienybė — naudinga minėtoms valstybėms ir Europai.

Kas liečia rytinę (Lenkijos) sieną, tai ji nereikalauja jokių pakeitimų. Iš pareiškimo sovietų delegacijos pirmininko p. Joffe ir lenkų delegacijos pirmininko S. Grabskio—Rygos sutartis pasirašyta kuo geriausios valios ir nuolankumo nuotaikoje. Rusų, lenkų, tikrai pasakius ir visų slavų, bendros kančios po vokiečių jungu ateityje prisidės prie geresnio tarpusavio tų dviejų didelių slaviškų tautų sugyvenimo, o jųjų bendras sąjungininkas D. Britanija turi dėti visas pastangas pagilinti ir palaikyti panašią sutartį."

Šiais laikais Lietuva turi daug visokio plauko neprašytų "globėjų ir patarėjų".

Tę kurpis žiūri savo kurpalio; Albiono sūnus—anglas tesisieloja savo imperijos klausimais ir geresniu pažinimu Europos tautų istorijografijos; lenkas te išsigydo, galutinai, nuo visokių unijos svajonių ir šmėklų. Lietuva nėr Azijos kolonija, o Hymansas seniai jau mirė. Vilnietis

IŠ MŪSŲ VEIKIMO CENTRO

Laiškai skyriams. A. L. R. K. Federacijos centro valdybos nariams pageidaujant ir kai kuriems skyriams prašant, Sekretorijatas ir vėl pradeda siuntinėti skyriams laiškus, pranešant aktualesnius organizacijos reikalus.

Centro susirinkimas. Šiemet vasario 27 d. "Amerikos" redakcijoj, Brooklyn, N. Y., buvo Federacijos centro valdybos susirinkimas, kuriame dalyvavo dauguma valdybos narių. Šiuomi ir Federacijos skyriai apie to susirinkimo nutarimus yra painformuojami: **Lietuvai Gelbėti Fondo** sekretorius pranešė, kad rinkliava Lietuvos tremtiniams šelpti tebeina. Kalbėtojai su prakalbomis jau apvažiavo—Chicagos apylinkes, Detroitą, Clevelandą, Naująją Angliją. Prakalbų maršrutas dar nepasiekė šių rajonų: visos Pennsylvanijos, New Yorko, New Jersey, Baltimore ir Connecticut. Tų rajonų veikėjai prašomi patys pasirūpinti kalbėtojais ir vajumi, nes tuo tarpu sekretorijatas nebeturi ką ten pasiųsti. Ligšiol vajaus metu LGF surinkta $3,547.-11. Tremtiniams šelpti išsiųsta $3,315.58. Sekretorius taip pat perskaitė **Lietuvių Kultūrinio Instituto** direktoriaus prof. K. Pakšto raportą, kuriame jis smulkmeniškai nušvietė instituto veiklą, pažymėdamas, kad jau dvi knygos anglų kalba išleistos ir plačiai paskleistos mokslo žmonių ir politikų tarpe, kad sueita į kontaktą su visa eile amerikonų ir kitų tautų vadais, daromos apie Lietuvą paskaitos etc. Knygų leidimas, išsiuntinėjimas, sekretoriaus išlaikymas ir paties direktoriaus kukli alga Federacijai per 6 mėnesius kainavo tik $2,289.28. Įeigų būta $502.50. Centro valdyba, išklausiusi raporto, nutarė, kiek tik leis sąlygos ilgiausia išlaikyti. Dėl to lietuvių visuomenė prašoma šią įstaigą remti, platinant jos knygas ir įsirašant rėmėjais. Pirmininkas J. Laučka pranešė pakvietęs **Jaunimo Komisijon** kun. K. Vasį, kun. dr. J. Vašką, dr. Galinį, p. Razvadauską ir p. Pazniokaitę. Komisijos sąstatas užgirtas. Kad įamžinti **a. a. kun. dr. J. Navicko** atmintį, valdyba prašo lietuvių visuomenę būti duosnia velionies vardu įsteigtoms stipendijoms Marianapolio Kolegijoj ir Marijonų Seminarijoj. **Federacijos Kongreso** nutarta šiemet nelaikyti. Vietoj jo bus sušauktas Federacijos Tarybos suvažiavimas LRKSA Seimo metu, būtent birželio 22 d., 8 val. vakare, Bond Hotel, Hartford, Ct. Susirinkime pasidžiaugta, kad gerb. kunigai klebonai **registruoja lietuvius kareivius**, įstojusius į U. S. armiją ir prašo skyrių šį darbą paremti. Paruošti **peticiją Amerikos vyriausybei** ir rinkti parašus nutarta palikti Amerikos Lietuvių Tarybai. Nutarta raginti Federacijos skyrius ir apskričius šiemet liepos mėnesį **paminėti Lietuvos pripažinimo** Amerikos vyriausybės 20 metų sukaktį. **Dėl S. Crips'o**, Anglijos ministro, akcijos prieš Baltijos valstybes centro valdyba pasiuntė atitinkamą raštą Jungtinių Valstybių vyriausybei ir ragino visų organizacijų centrus tai padaryti, o kur galima, sušaukti masinius susirinkimus ir išnešti protestą. Lietuvos politikai ir mūsų visuomenės vadai paraginti budėti ir dirbti.

Įeigos į Lietuvai Gelbėti Fondą

Cambridge, Mass.—$101.-50; So. Boston, Mass. — $111.00; Nashua, N. H.—$25.81; Lowell, Mass. — $34.01; Lawrence, Mass.—$45.38; Haverhill, Mass.—$41.16; Providence, R. I.—$117.00; Worcester, Mass., Aušros Vartų parapija — $261.68; Detroit, Mich. — Fed. 4 sk. $186.59; Detroit, Mich., Šv. Jurgio parap.—$120.00; Detroit, Mich., St. Lenartas — $5.00; Chicago, Ill., Juozas Jakštas—$2.00; P. Narbutas—$1.00; J. M. Šaltenis—$2.25; kun. V. Slavynas — $5.00; Medicine Hat, Canada, V. Navickas —$1.00; Waterbury, Conn. —$200.00; Taylorville, Ill., V. Kasper—$1.00; Federacijos Chicagos apskritis už ženklelius — $5.00; Rockford, Ill.—S. Kasputis, A. Kairys, B. Račkauskienė po $1.00; Rochester, N. Y.—$110.66; So. Boston, Mass. —$879.60; Detroit, Mich., Fed. 4 sk.—$12.00; Brockton, Mass.—$298.45.

Įeigos Federacijos Iždan. Philadelphijos visų trijų parapijų draugijų mokesčiai $19.00; Chicago, Fed. 26 sk. $1.00; Chicago, 23 sk. $2.00; Chicago, Fed. 19 sk. $5.00; Chicago, Bridgeporto LGF sk. $1.00; New Yorko Fed. apskr. dr-jos $25.00.

Visi Federacijos apskričiai ir skyriai prašomi jau siųsti į centrą visų draugijų mokesčius už 1942 metus. Centralinės organizacijos moka po $10.00 į metus, lokalinės draugijos, kuopos ir skyriai po $1.00.

Apskričių ir skyrių vardai. Sekretorijatas maloniai prašo Federacijos skyrių ir apskričių prisiųsti savo valdybų vardus, pavardes ir adresus. Valdybos yra prašomos šį ir kitus sekretorijato pranešimus perskaityti susirinkimuose. Taip pat prašome sekti Federacijos centro darbus spaudoje ir apie juos referuoti apskričių ir skyrių susirinkimuose. Centrui įdomu ir naudinga žinoti, kas yra veikiama skyriuose. Dėl to bent retkarčiais centrui būtų malonu išgirsti iš skyrių ir apskričių gyvenimo ir veikimo.

Krašto gynimo darbuose. Centras džiaugiasi, kad Federacijos skyriai ir kitos katalikiškos draugijos taip uoliai dalyvauja krašto gynimo darbuose ir kad, centro paraginti, minint Lietuvos Nepriklausomybės dieną — vasario 16-tą, surinko gausias aukas Amerikos Raudonajam Kryžiui. Ypač džiugu, kad lietuvaitės taip uoliai dalyvauja A. R. K. veikloj ir susiorganizuoja į atskirus A. R. Kryžiaus vienetus. Tuos kilnius darbus ėmėsi ir toliau. Jie nešą naudą ir Amerikai ir tiems idealams, už kuriuos Amerika kariauja. Amerikos laimėjimas—yra visų tautų ir visų žmonių laimėjimas.

Linksmų Šv. Velykų!

Leonardas Simutis,
ALRKF Sekretorius

KAIP JUNG. VALSTYBĖS PRIPAŽINO BALTIJOS VALSTYBES

Iki šiol jau yra pasirodę du "Digest of International Law" tomai. Tai yra kolektyvis tarptautinės teisės žinovų darbas, atliktas vadovaujant State Departmento teisių patarėjui Green Haywood Hackworth. Pirmas tomas pasirodė 1940 metais. Jo 37 paragrafe (pp. 199-202) rašoma apie naujų valstybių pripažinimą, apie Pabaltes Valstybes, būtent, ir apie Lietuvą.

Tame paragrafe nurodoma dokumentų šviesoje, kad britų Charge d'Affaires Vašingtone dar 1918 m. spalių mėn. 31 d. įtekė State Departamentui memorandumą, išdėstydamas reikalą provizoriniai pripažinti anksčiau Rusijai priklausiusių tautų tautines tarybas. State Departmentas į tą memorandumą atsakęs tų pat metų lapkričio 27 dieną. Tame rašte pritariama britų memorandume išdėstytai padėčiai, bet susilaikoma nuo sprendimo iki taikos konferencijos.

Kiek vėliau, būtent, 1919 m. rugpiūčio 23 dieną, State Departmentas telegramoje savo komisarui Helsinkyje paaiškino, kodėl, jo nuomone, Taikos Konferencija dar nepripažino Pabaltės valstybių. 1920 metų liepos 16 dienos instrukcijoje savo komisarui Rygoje State Departmentas pranešė, kad jo nusistatymas nėra pasikeitęs. Departmento nusistatymas išdėstytas 1920 m. rugpiūčio 10 dienos notoje Italijos ambasadai. Tas nusistatymas pareikštas ir Lietuvos Tautinei Tarybai 1919 m. spalių 15 dieną. Į 1921 metų gegužės 7 d. State Departmento užklausimą savo komisarui Rygoje dėl Baltijos valstybių pripažinimo, tas atsakė teigiamai. Valstybės Sekretorius Hughes savo rašte Prezidentui 1922 m. liepos 24 d. pasiūlė pripažinti Pabaltės valstybes, išdėstydamas tam ir motyvus. Prezidentas sutiko ir liepos mėn. 28 dieną visos trys Pabaltės valstybės pripažintos de jure.

Valstybės Sekretoriaus viešame pareiškime ta proga pasakyta, kad tos teritorijos apgyventos tų tautų žmonėmis ir todėl nepažeidžiamas Rusijos interesas.

Suminėta šiame tarptautinės teisės rinkinyje dokumentacija, nors jau ir istorinio pobūdžio, bet ji vis tik įdomi ir svarbi dabartiniam momente.

LGKSB

LENKIJOS RYTŲ SIENOS 981-1939

"Journal of Central European Affairs", išeinančiam kiekvieną metų ketvirtį, paskutiniuose ligi šiol išėjusiuose numeriuose, antram ir trečiam, įdėtas ilgas Oscar Halecki straipsnis "Poland's Eastern Frontiers 981-1939". Tame straipsnyje plačiai minima Lietuva. Atskiru paragrafu rašoma apie Krėvės Uniją 1385 m. Taip pat pateikiama prieštaraujančios nuomonės dėl tos sutarties teksto kai kurių terminų interpretacijos, aprašomas prūsų bei jotvingių išnaikinimas, aprašomas Lietuvos tarpumas ir ką unija Lenkijai yra davusi teritoriniu atžvilgiu. Kitoje rašinio dalyje suminėtas Lietuvos valstybės tuolaikinis plotas, Lietuvos tolerantiškumas kitų tautų atžvilgiu ir jos pasidavimas Vakarų kultūrai. Taip pat rašoma apie Lietuvos sienas 1386-1569 m. laikotarpyje. Pabrėžiama, kad Krėvės aktas nereiškė Lietuvos inkorporacijos, vidaus politinės sienos tarp abiejų federacijos partnerių palikę galioje.

Galutinė Lietuvos inkorporacija įvykusi 1569 m. Suminėta, kaip Lietuva nustojusi Kijevo, Polocko ir Smolensko. Aprašomas laikotarpis nuo Liublino unijos iki Lietuvos-Lenkijos padalinimo. Rašydamas apie paskutinį padalinimą, autorius sako: "neturi būti užmiršta, kad jis (padalinimas) apėmė visus lietuvius, kurie visiškai nieko bendra su Rusija neturėjo."

Prieidamas prie paskutinių laikų ir tautinių judėjimų, autorius toliau rašo: "Įvairūs tautiniai judėjimai buvo netik antirusiški, bet nukreipti ir prieš lenkų kultūrinę įtaką... Didelis lietuvių ir rutėnų (baltrusių) gyventojų masės, kurios po lenkais išlaikė savo kalbą ir papročius ir būdamos sąmoningos dėl savo tautinės individualybės ir aktyvaus politinio gyvenimo, užėmė skirtingą liniją nuo lenkiškai jaučiančio vidurinio luomo. Siekdami tautinės autonomijos ar dargi nepriklausomybės, jie norėjo išsilaisvinti kartu ir nuo rusų priespaudos ir lenkų įtakos."

Prieidamas prie Curzono linijos ir Rygos sutarties laikotarpio, O. Halecki rašo, kad 1919 m. gruodžio mėn. 8 dieną nusistatytoji linija buvusi provizorinė. Esą buvę galimybių Lenkijos-Lietuvos sienų klausimą sutvarkyti: "federaliniu sprendimu". Pilsudskis į tokį sienų išsprendimo būdą buvo linkęs, bet esą lenkų-sovietų karas tą pagadinęs, įveldamas ir Lietuvą. Rygos sutartis esą tik dalinai teisėsprendusi Vilniaus problemą. Prieidamas prie Ambasadorių Konferencijos 1933 m. kovo 15 dienos sprendimo, autorius teigia, kad toji "siena" buvusi "nuosaiki ir atitikusi realiai situacijai". Autorius taip pat sumini, kad ta "siena" niekada nebuvusi Lietuvos pripažinta, bet esą negali būti jokios abejonės, kad Vilniaus srityje gyventojų dauguma galutinai norėjo palikti po Lenkija", ir jie lygiai kaip ir lietuviai kentėję dėl stokos normalinių diplomatinių ir ekonominių santykių. Suminėtas 1938 m. ultimatumas Lietuvai, kuriame esą "Lenkija prašė tik diplomatinių santykių užmezgimo". Taip pat suminėta "grynai lenkiško" Suvalkų trikampio inkorporacija į Vokietiją ir Vilniaus srities su visa Lietuvos Respublika sujungimas.

LGKSB

ŠILTINĖS EPIDEMIJA SUMAŽĖJUSI

Sausio 22 d. buvo pranešta, kad susirgimai dėmėtąja šiltine Lietuvoje jau mažėja ir mirtingumas esąs, palyginti, nedidelis. Vyriausioji sveikatos valdyba ir apskrities gydytojai sustabdę epidemijos plėtimąsi. Pranešėjas ragino radijaus klausytojus kuo mažiausia vaikščioti iš namų pas svetimus žmones, dažniau išsimaudyti ir daboti vaikus. Bernukams patarta net visai trumpai nukirpti plaukus.

NAMINIS FRONTAS

ŠIS YRA PIRMAS KARO PRODUKCIJOS TARYBOS IŠLEISTAS STRAIPSNIS

Šiemet pavasaris reiškia daugiau, negu tik gėlių žiedelių laikas. Kada galvojama apie pavasarį ir karą, prisimena pavasario užpuolimai, atnaujinti ofensyvai. Be abejo, mūsų priešai išbandys naujų ofensyvų karo fronte ir—laikinai—mes turėsime pergyventi blogų žinių.

Bet tik laikinai. Nes mes pradėjome savo didyjį pavasarinį ofensyvą Naminiame Fronte milžiniškas pastangas gaminti ginklus, kurie padės mums ir mūsų talkininkams paimti ofensyvą kiekvienam fronte.

Visoje šalyje šiandien vyksta pasitarimai tarpe industrijų darbininkų ir industrijos administravimo ir vyrų iš ginkluotos tarnybos. Šie pasitarimai turi tik vieną tikslą: įvesti sistemą prie kurios kiekviena ranka, protas ir mašina dirbs ligi pilniausios išgalės karo gamybai.

Kainų Administratoriaus Ofisas žengia pirmyn savo nusistatyme sulaikyti augančias kainas. Karo Produkcijos Taryba vykdo savo programą pamainyti taikos laiko fabrikus į karo laiko tvirtoves, ir kiekvienas iš mūsų turime prisidėti prie šio vajaus, taupydami visokią medžiagą ir sustabdyti eikvojimą. Mūsų pareiga sutaupyti visą seną gumą, metalą, popierą ir atiduoti juos tam tikram rinkėjui (junkdealer), kuris pristatys į fabrikus.

Kainų Administracijos Ofisas praeitą savaitę įvykdė du žingsnius, kurie padės kovai sulaikyti išlaidas namuose. OPA padėjo 90% šalies kiaulienos produktų—tas reiškia daugiau, negu pusę visos mėsos atsargos—po 60 dienų maksimum urmo prekės kuliacija. Ir Kainų Administracijos Ofisas nustatė kainas dėl "rayon" ir medvilnės medžiagos, kurios ligi šiam laikui smarkiai kilo. Toks Kainų Administracijos Ofiso nustatymas turėtų sulaikyti krautuvių kainas, ir jeigu to neužtenka, Kainų Administracijos Ofisas gali nustatyti kainas, kurias krautuvės gali prašyti.

* * *

Amerikos ūkis pradeda savo svarbų pavasarinį vajų dėl maisto produkcijos. Karo Produkcijos Tarybos įsakymas sustabdė gamybą ūkio traktorių, kurie vartoja gumines padangas gegužės 1 d. Fabrikantai turės gryžti prie gaminimo plieno — ratinių įrengimų, bet vienu būdu arba kitu mes surinksime derlių ir pagaminsime tankus.

* * *

Karo Produkcijos Ofisas nurodo, kad jūs galite pailengvinti stoką šerinių šepetukų, gerai prižiūrėdami savo dantų, plaukų ir dažymo šepetukus... Kainų Administracijos Ofisas pataria, kad padangos, kurios nėra vartojamos turėtų būti atiduotos rinkėjams (scrapdealer). Nevartokite senų padangų dūmėtomis ugnimis savo soduose. Kainų Administracijos Ofisas nustatė padangų pardavimą ir kainas. Pardavėjas naujų padangų Albany mieste buvo nubaustas dėl neišlaikymo paskirstymo įsakymų. Jis daugiau negaus padangų ligi birželio 30 d.

PAIEŠKO BOLŠEVIKŲ IŠVEŽTUS IR DINGUSIUS LIETUVIUS

Lietuvos Iskraščiuose randame tokius skelbimus apie bolševiku išvežtus ar dingusius lietuvius:

Kas žino apie Babravičiu Steponą, anksčiau buvusį Vilniuje Karo Mokyklėje, pranešti motinai Kaunas, Šančiai, Pušyno g. Nr. 56.

Žinantieji apie likimą Vogelės Jurgio, sūnaus Antano, kilusio iš Adutiškio, Švenčionių apskr. (prieš karą gyvenusio Kaišedoryse), praneškite broliui Vogelei Aleksui, Panevėžyje, Ramygalos g. 39 b.

Žinantieji apie likimą Valacko Vilhelmino, sūnaus Povilo, kilusio iš Adutiškio, Švenčionių apskr., praneškite tėvui Valackui Povilui, Adutiškyje. Vilhelminas Valackas, 1940 m. gruodžio 8 d. išvežtas į SSSR.

Kas žino apie Ramanauską Vincą, tarnavusį kariuomenėje prieš karą Pabradėje? Prašo pranešti motina Ramanauskienė, Alytaus valsč., Dubėnų k.

Kas žinote apie eil. Šidlauską Bronių, tarnavusį kariuomenėje Vilniuje, vėliau Varėnos poligone, praneškite Juozui Šidlauskui, Panevėžio apskr., Smilgių paštas, Kibildžių kaimas arba Kaunas, Jurbarko 3.

Kas žinot apie dingusį Jasiukaitį Marcelį, buvusį Pabradės antstolį, prašau pranešti Jonui Jasiukaičiui, Kėdainiai, Kauno g. 13.

Kas žinote apie artilerijos štabo rikiuotės dalinio kareivius Antaną Gaščiūną ir Praną Vieversį, buvusį Varėnos poligone, maloniai prašome pranešti Normantui Pranui, Kaunas, Zemenhofo g. 2.

Be to, laikraščiai skelbia šiuos teismų sprendimus apie "nežinia kur esančių (t. y. bolševikų nugalabytų [illegible]) turtui paskirtus globėjus.

Jurbarko apylinkės teismas nutarė nežinia kur esančių Prano, Marės ir Antano Kasčių turtui, susidedančiam iš kilnojamo ir nekilnojamo ir esančio Rotulių I km., Jurbarko valsčiuje, globėjais paskirti Petrą Bastį ir Adelę Bastienę-Bastytę.

Kauno apylinkės teismas nutarė nežinia kur esančio Juozo Matusaičio turto, esančio Kaune, Raseinių g. 15, globėja paskirti Mikaliną Matusaitienę, gyv. Kaune.

Tas pats teismas nutarė Onos Simanavičienės turto globėja paskirti Karoliną Pučinskienę, gyv. Traupio miest., Raguvos valč.

Marijos Mitalienės-Aleknaitės turto globėja paskirta Elena Aleknaitė, gyv. Kaunę, Tunelio g. 3.

Prano Zareckio turto esančio Kaune, Gimžausko g. 3, globėju paskirtas Jurgis Zareckas, gyv. Kaune, Kęstučio g. 41.

Alfonso Bačiulio turto globėja paskirta Sofija Bačiulienė.

Broniaus Peleckio turto globėja paskirta Elena Peleckienė, gyv. Kaune, Minties Ratas 30.

Julijos Jonušytės turto globėju paskirtas jos brolis Kazys Jonušis, gyv. Kaune, Laisvės al. 70.

VYRAI, MOTERYS! SENI, 40, 50, 60 METŲ! PAGYVENKITE!

Jaunkitės Daug Jaunesni, Pilni Smarkumo. Nekaltinkite savo amžiaus, kad jau esate išsisėmę, nusidėvėję, susmukę. Tūkstančiai stebisi, ką biskis pasismarkinimo su Ostrex padaro. Jame yra abelnieji stiprylai dažnai reikalingi po 40 m.—kūnam, kuriem trūksta geležies, kalkio, fosforo, Vitamino B1. 73 metų amžiaus daktaras rašo: "Aš pats jį vartojau. [illegible] puikios. Gauk reguliarį $1.00 vertės Ostrex Tonic Tablets šiandie tik už 50c. Nesijausk susmukęs, senas. Pradėk jaustis smarkesnis ir jaunesnis nuo pat šios dienos. Parsiduoda visose gerose vaistinėse.

"ŽEMAIČIŲ RKAŠTAS"

Telšiuose savaitraštis "Žemaičių Žemė", red. Kaz. Mockus, įsidėjo eilėraštį, kurio autorium pasirašė S. J. Žemaitis:

"Žemaiči[illegible]as"

"Žem[illegible]bintas,
Žem[illegible]dintas;
Žemaičių žem[illegible]ve ir slėniai,
Žemaičių žem[illegible] Žemaičiam vieniem.

V[illegible] skalauja Baltija gražioji,
Ry[illegible] Aukštaitija—sesutė brangioji;
Amžinis šioj padangėj gyveno lietuvis,
Amžiams čia žem[illegible]tis paliks kaip ir buvęs.

Žemaičių žemėj ažuolai žaliuoja,
Žemaičių žemė milžinkapiais kloja;
Žemaičiu dirvoj granitas paėtas,
Žemaičių būdas todėl yra kietas.

Nėra pa[illegible]ly tokios galybės,
Kuri negerbtų žemaičių vienybės;
Žemaitijos žemėj negyvuos niekas kitas!
Žemaitija miela, tu esi granitas!

LIETUVIAI NAZIŲ KARO BELAISVĖJE

Laikraščių žiniomis, Savitarpinė Pagalba (taip dabar vadinasi Lietuvos Raudonasis Kryžius), pasiuntė į Vokietiją sunkvežimį su dovanomis lietuviams, esantiems Vokiečių karo belaisvėje. Re[illegible] vokiečiai lietuvių belaisvių vis dar nepaleidžia.

SUNKIAI SUŽEISTI LIETUVIAI PARTIZANAI

Laikraščio "Į Laisvę" žiniomis, Savitarpinės Pagalbos (buv. Raudonojo Kryžiaus) ligoninės chirurginiame skyriuje iki šiol tebeguli 10 sunkiai sužeistų lietuvių partizanų. Dviem jų amputuotos kojos, kitiems sužeidimas yra palikęs tokių sunkių pasėkų, jog iki šiol jie negali palikti ligoninės.

"ŠVENTOJI VALANDA"
MALDOS IR GIESMĖS
Sutaisė KUN. J. K. MILIAUSKAS
Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis tain kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru.
Kaina 15 Centų,
Imant nemažiau 10 egzemplioriu—10 centu
Reikalaukite:
"GARSO" ADMINISTRACIJA
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

L. R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE PILDOMO KOMITETO SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

Vasario 24, 1942, 10:30 ryte, Susivienymo centre, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa., Prezidentas L. Šimutis atidarė metinį LRKSA Pildomojo komiteto susirinkimą ir pakvietė Dvasios Vadą kun. Pr. M. Jurą sukalbėti maldą.

Dalyvauja visi Pildomojo Komiteto nariai, būtent: Dvasios Vadas kun. Pr. M. Juras, Prez. L. Šimutis, Vice Prez. P. Karašauskas, Sekr. V. T. Kvetkas, Iždininkas J. G. Joneika, Iždo Globėjai K. Vilniškis ir K. A. Venčius, Dr. Kvotėjas dr. A. Rakauskas.

Toliau Prezidentas L. Šimutis nurodė kokį rimtą momentą gyvename ir kvietė visus aukoti savo ir organizacijos pastangas tautos gerovei.

Prezidentas pakvietė Dvasios Vadą raportuoti.

DVASIOS VADO RAPORTAS

Ateina valanda, kada kiekvienam anksčiau ar vėliau reikia išduoti apyskaitą iš savo užvaizdavimo. LRKSA Pildomasis Komitetas suvažiavo netik svarstyti organizacijos reikalus, bet ir išduoti apyskaitas—raportus.

Centro Dvasios Vado pareigos tampriai susiję su parapijų dvasios vadų pareigomis. Išpažinčių kontrolė L. R. K. S. A. centre remiasi kuopų vadovybių, kurių prišaky stovi dvasios vadai. Asmenys, neatlikę R. Katalikų tikėjimo pareigų atkrinta nuo Kataliku Bažnyčios ir praranda Susivienymo nario teises. Iš nepraktikuojančių R. K. tikybą asmenų kuopose mėnesinės duoklės nepriimamos.

Baigiantis mano tarnybos terminui, noriu pastebėti kad Pildomojo Komiteto posėdžiai entuziastingi, nuoširdūs ir rūpestingi [illegible] kiuose dalyvavimas teikė daug malonumų ir naudos

Skirtis su asmenimis vienų idėjų ir pasirįžimu, su kuriais vien malonumas buvo nors porą kartų metuose susitikti posėdžiuose, sukelia ypatingus jausmus. Atsidaro kokie tai nauji horizantai. Žmogus pamatai, kad gerų norų permaža. Reikia darbų. Jaučiu, nuveikę mažai, nors mėginau LRKSA idėją kelti kiekviena proga. Daug palengvino Sekretorius p. V. T. Kvetkas patiekdamas medžiagos ir statistikų. Jomis lengviausia įrodyti, kaip silpnai esame organizuoti ir centralizuoti darant palyginimus su kitataučiais ir nuo tikėjimo atkritusiais.

LRKSA skaitau katalikybės ir tautybės tvirtove ir būdamas eiliniu šios organizacijos nariu, stengsiuos darbais užpildyti trūkumus, jeigu tokie butu įvykę esant valdybos nariu

KUN. P. M. JURAS, Dvasios Vadas

Savo rašytą raportą papildė gyvu žodžiu apie Susivienymo propagandą, panaudojant faktus ir skaitmenis. Pranešė apie pasitarimus su prelatu J. Ambotu Susivienymo Seimo reikalais.

J. G. Joneika įnešė raportą priimt, K. Vilniškis parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Prezidentas komiteto vardu pareiškė padėką Dvasios Vadui už jo uolų veikimą kunigų tarpe Susivienymo gerovei.

Vice Prezidentas P. Karašauskas užėmė pirmsėdžio vietą ir pakvietė Prezidentą raportuoti.

PREZIDENTO RAPORTAS

Į šį Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoj posėdį suvažiavome ypatingai svarbiu laiku, kuris kiekvienam šiame krašte gyvenančiam žmogui uždeda daugiau pareigų, daugiau darbo ir rūpesčių. Daugiau rūpesčių turime ir mes, Sus-mo Pildomojo Komiteto nariai. Didesnę atsakomybę neša visa mūsų organizacija ir visi jos nariai. Jau gana didelis narių skaičius yra pašauktas ginti kraštą ir jo garbę ginklu rankose; nemažai mūsų sesučių narių dirba Amerikos Raudonajam Kryžiui; daug narių darbuojasi karo medžiagos gaminimo įmonėse; nemažai narių didesnėmis sumomis pirko U. S. Bonų; pirko jų ir mūsų centras ir tai pirko tiek, kiek įstatymai jai leido pirkti.

Taigi, karas palietė ir tai labai stipriai ir mūsų organizaciją, kurios vadovybei padidino ir atsakomybę ir darbą. Man šia proga malonu yra konstatuoti, kad visi centro valdybos nariai, taip visi nariai be jokių išmetinėjimų priėmė padidėjusią atsakomybę ir pasunkėjusią naštą Neabejoju, kad šiame susirinkime iškils tokių klausimų, kurie normaliais laikais nebūtų iškilę Į tuos klausimus turėsime surasti tinkamą atsakymą.

Per paskutinįjį pusmetį ypatingu akylumu ir susidomėjimu sekiau Pildomojo Komiteto, kaipo tokio, ir atskirų jo narių veiklą. Džiaugiuos čia galįs pranešti, kad centro valdybos nariuose mačiau didį susirūpinimą organizacijos gerove ir nuoširdų savo pareigų pildymą. Ypač daug darbo ir energijos į organizaciją dėjo sekretorius Vincas Kvetkas, su kuriuo labai dažnai ir daug susirašinėjau. Jis šauniai organizaciją atstovavo įvairių valstybių apdraudos departamentuose, kur buvo reikalas ją energingai gynė. Tikrai nuoširdžiai džiaugiuos Dvasios Vado gerb. kun. Pr. Juro rūpestingumu nuolat kelti LRKSA vardą kaip mūsų dvasiškijos tarpe, taip įvairiose organizacijose ir spaudoje. Akylai sekiau ir Pildomojo Komiteto pasamdyto organizatoriaus P Katiliaus darbą, kuris, mano manymu, davė gražių rezultatų ir įrodė, kad Sus-mui yra reikalingi nuolatiniai organizatoriai.

Aš pats, jei ne daugiau, tai bent tiek atlikau, kiek iš manęs reikalavo tiesioginės pirmininko pareigos. Organizaciją atstovavau visur, kur tik buvo reikalinga. Peržiūrėjau ir pasirašiau man persiųstus dokumentus, ankietas ir tt. Spaudoj nemažai rašiau apie LRKSA reikalus ir raginau lietuvius katalikus rašytis nariais. Gelbėjau [illegible] ajaus veikėjams. Pasikviečiau pračėjusį rudenį Chicagon sekretorių p. V. Kvetką, su kuriuo aptarėm [illegible] ir skubius organizacijos reikalus, paruošėm [illegible] pasikalbėjom busimo Seimo klausimu. Kiek teko rūpintis kitais dalykais, tai paaiškės kai svarstysime dienotvarkėje esančius punktus. Susirinkimui linkiu sekmingai išrišti visus klausimus ir nustatyti tinkamas gaires ateities veikimui.

LEONARDAS ŠIMUTIS, LRKSA Prez.

Dvasios Vadas pasiūlė raportą priimt, J. G. Joneika parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Prezidentas kviečia Vice Prezidentą raportuoti.

VICE PREZIDENTO RAPORTAS

Gerb. Pildomojo Komiteto Nariai:

Aš, kaip Vice Prezidentas, esu padaręs viską, kas man buvo užduota padaryt, dirbant kartu su kitais Pildomojo Komiteto nariais visuose Susivienymo veikimuose ir reikaluose.

Kaip svarbios Finansų Komisijos narys, lankiausi visuose susirinkimuose ir esu išpildęs savo pareigas Smulkmeniškai apie tos komisijos veikimą dabar neišsireiškiu, nes bus plačiau nurodyta Finansų Komisijos narių raporte, kuris iš eilės bus jums perskaitytas.

Man džiugu pastebėti, kad mūsų organizacija žengia pirmyn, ir turiu vilties, kad jos augimas yra pilniausiai užtikrintas.

P. J. KARAŠAUSKAS, Vice Prezidentas

K. A. Venčius pasiūlė raportą priimt, kaip išduotas, dr. A. Rakauskas parėmė. Priimtas vienbalsiai

Prezidentas kviečia raportuoti Sekretorių V. T. Kvetką.

SEKRETORIAUS RAPORTAS

LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
SUMMARY OF INCOME AND DISBURSEMENTS FROM JUNE 30 TO DECEMBER 31, 1941

SUMMARY OF CHECKING ACCOUNTS

Balance June 30, 1941			$184,361.67
Total Income for 6 months			150,485.15
Total			$334,846.82
Total Disbursements for 6 months			250,366.20
Balance, Checking Accounts December 31, 1941			$ 84,480.62

PETTY CASH ACCOUNT

Balance June 30, 1941		$114.73	
Deposited to Petty Cash Account		400.00	
Total			$514.73
Expenses:			
Pittsburgh Plate Glass Co.	$ 5.60		
Penna. Power and Light Company	45.36		
Window Cleaning	18.00		
Goff Lumber Company	8.10		
Glen Summit Water	7.00	84.96	
Postage, Cards, Box Rent	176.00		
Bell Telephone Company	107.35	283.35	
Stationery and Supplies—Deemer and Co., and LaBarre's	31.62	31.62	
Newspaper and Magazines	19.20		
Sanitary Towel Supply	17.46		
Xmas Gifts to Employees	39.50	76.16	475.19
Balance, Petty Cash Account December 31, 1941			$ 39.54

CONDITION OF FUNDS
June 30 to December 31, 1941

MORTUARY FUND:			
Balance June 30, 1941			$1,435,412.94
Income:			
Assessments		$50,595.31	
Assess. deducted from Claims		41.46	
Interest on Bonds		16,112.21	
Interest on Mortgage Loans		3,570.00	
Rents: Brooklyn		633.60	
Wilkes-Barre		1,490.00	
Scranton		180.00	
Akron 805		126.50	
Akron 826		137.86	
Cleveland		282.24	
Profit on Sale of Bonds		2,885.36	
Dividends on Stock		170.00	
Interest on Certificate Loan		1.20	
Interest on Savings Accounts		565.16	
Juvenile Transfers		111.44	
Increase by Amortized Value		666.45	77,568.79
Total			$1,512,981.73
Disbursements:			
Death Claims	45,750.00		
Less: Minor Beneficiary	250.00	45,500.00	
Assessments refunded		34.39	
Minors Benef. dues refunded		.60	
Real Estate Expenses:			
Brooklyn		399.95	
Wilkes-Barre		716.73	
Scranton		168.24	
Akron 805		30.76	
Akron 826		53.21	
Akron Allotment		208.07	
Accrued Interest on Bonds Acquired		487.74	
Bond Coupon returned		150.00	
Mortgage Loan Expenses		508.21	
Postage Chs. for coupons and bonds		3.21	
Petty Cash Expense		84.06	
Loss on Sale of Bonds		9,575.98	
Surrender Values		76.22	
Venetian Blinds (from Furn. and Fix.)		29.82	
Loss on Sale of Stock		2,055.96	
Universal State Bank (Final Liquidation)		3,356.10	
Akron Allotment (Decrease to Market)		9,410.48	
Bonds Decrease by Adjustment:			
Boston and Maine R. R.		1,400.00	
Corp. Securities (written off)		12.50	
Central Public Serv. (written off)		50.00	
Stock Decreased by Adjustment:			
Northeastern Public Serv. (written off)		9,725.00	
Decrease by Amortized Value		205.34	
Furniture and Fixtures, Machinery and Equipment, Books, Emblems and Supplies (transferred to Expense Fund)		19,990.15	104,232.72
Balance, Mortuary Fund, December 31, 1941			$1,408,749.01
JUVENILE FUND			
Balance, June 30, 1941			$14,849.69
Income:			
Assessments	$ 790.41		
Interest on Bond	150.00		
Interest on Savings Account	38.83	979.24	
Total			$15,828.93
Disbursements:			
Death Claim	$ 150.00		
Assess. refunded	.67		
Accrued Interest on Bond Acq.	147.50		
Transferred to Adults	162.65	460.82	
Balance Juvenile Fund, December 31, 1941			$15,368.11
DISABILITY FUND			
Balance, June 30, 1941			$45,990.61
Income:			
Assesments	$18,042.55		
Assess. deducted from Claims	17.50		
Juvenile Transfers	4.00	18,064.05	
Total			$64,054.66
Disbursements:			
Sick Claims	$16,903.09		
Assessments refunded	12.50	16,915.50	
Balance, Disability Fund, December 31, 1941			$47,139.16
WELFARE FUND			
Balance, June 30, 1941			$3,084.29
Income:			
Dues	$ 51.16		
Dues deducted from Claims	.30	51.46	
Total			$3,135.75
Disbursements-Donations			196.68
Balance			$2,939.07
History Account transferred to Welfare Fund	$151.04		
Interest	.75	151.79	
Balance, Welfare Fund, December 31, 1941			$3,090.86
EXPENSE FUND			
Expense Fund, June 30, 1941—Deficit			$399.19
Income:			
Dues	$15,134.57		
Certificates and Supplies	34.52		
Dues deducted from Claims	5.45		
Garsas Misc.	1.65		
Juvenile transfers	47.21		
Transferred to Expense Fund from Mortuary Fund—Furniture and Fixtures, Machinery and Equipment, Books, Emblems and Supplies	19,990.15	35,213.55	
Balance			$34,814.36
Disbursements:			
Dues refunded	7.77		
Commissions	572.11		
Officer's Salaries	2,473.00		
Employees Salaries	2,034.50		
Traveling Expenses	103.68		
Advertising, Printing and Stat.	132.81		
Postage, Expr., Telephone and Teleg.	64.44		
Official Publication	4,494.00		
Actuary Services	480.00		
Medical Examiner's Fees	273.39		
General Expenses	182.26		
Office Rent	900.00		
Social Security	134.10		
Unemployment Compensation	181.05		
Organizor's Expenses	813.34		
Retainer's Fee (Lopatto)	300.00		
Petty Cash Expense	391.13		
Typewriter and Chairs (from Fixtures)	157.94		
Minor Benef. dues refunded	.10	13,995.62	
Balance, Expense Fund, December 31, 1941			$20,818.74
TRUST FUND			
Balance June 30, 1941			$6,430.01
Interest credited	27.21		
New Accounts:			
Lankevičius Pranė	124.79		
Pilveliūtė Ona	248.38		
Mažionis Vincas	498.81		
Bagdonas Aldona	35.71		
Bagdonas Jonas	35.71		
Bagdonas Elenora	35.71		
Vasiliauskas Albert	100.40	1,106.72	
Total			$7,536.73
Accounts Paid:			
Edward Zubris	73.70		
Veronica A. Eacmen	21.66		
Jonas Lelevičius	330.20		
Vincas Radzvila	166.78		
France Šalčiukė	83.26		
Norkus Albinas	748.31		
Čebatoriūnas John	249.30	1,673.21	
Balance, Trust Fund, December 31, 1941			$5,863.52

INCREASE OR DECREASE IN FUNDS
June 30, to December 31, 1941

		Increase	Decrease
Mortuary Fund			
June 30	$1,435,412.94		
December 31	1,408,749.01		$26,663.93
Juvenile Fund			
December 31	15,368.11		
June 30	14,849.69	518.42	
Disability Fund			
December 31	47,139.16		
June 30	45,990.61	1,148.55	
Welfare Fund			
December 31	3,090.86		
June 30	3,084.29	6.57	
Expense Fund			
December 31	20,818.74		
June 30 (Deficit)	399.19	21,217.93	
Trust Fund			
June 30	6,430.01		
December 31	5,863.52		566.49
History Fund			
June 30	151.04		
December 31, Transferred			151.04
Totals		$22,891.47	$27,381.46
			22,891.47
Net Decrease			$ 4,489.99
Total Assets and Liabilities, June 30, 1941			$1,505,519.39
Total Assets and Liabilities, Dec. 31, 1941			1,501,029.40
Decrease			$ 4,489.99

ASSETS AND LIABILITIES
December 31, 1941

	Assets	Liabilities
Cash—Adults	$ 186,696.78	
Cash—Juvenile	4,868.11	
Real Estate	107,404.60	
Mortgage Loans	129,963.60	
Bonds—Adults	1,013,598.45	
Stock—Adults	21,425.44	
Bonds—Juvenile	10,500.00	
Furniture and Fixtures	8,576.79	
Machinery and Equipment	7,197.20	
Books, Emblems and Supplies	4,216.16	
Petty Cash	39.54	
Liens	679.21	
Mortuary Fund		$1,408,749.01
Juvenile Fund		15,368.11
Disability Fund		47,139.16
Welfare Fund		3,090.86
ExpenseFund		20,818.74
	$1,495,165.88	$1,495,165.88
Add: Non-Ledger Asset—Trust Fund	5,863.52	5,863.52
	$1,501,029.40	$1,501,029.40

CASH—ADULTS

Total Cash Balance June 30, 1941		$279,098.31	
Income	$149,544.74		
Int. on Savings Accts.	565.91		
Transferred from Juvenile	162.65		
Minor Benef.—credit	249.30	150,522.60	
Total		$429,620.91	
Disbursements	$239,568.03		
Closed Bank Liquidated	3,356.10	242,924.13	
Adult Cash Balance, December 31, 1941			$186,696.78

CASH—JUVENILE

Total Cash Balance June 30, 1941		$ 14,849.69	
Income	940.41		
Int. on Savings Acct.	38.83	979.24	
Total		$ 15,828.93	
Disbursements	10,798.17		
Transferred to Adults	162.65	10,960.82	
Juvenile Cash Balance, December 31, 1941			$ 4,868.11
Total—Adult and Juv. Cash Balances, 12-31-1941			$191,564.89

SUMMARY:

Savings Accounts:			
Active	$86,876.62		
Closed	20,207.65	$107,084.27	
Checking Accounts:			
Active	$74,987.05		
Closed	9,493.57	84,480.62	
Total to Balance with "Adult and Juv. Cash Balances"			$191,564.89

Liquidating Dividends Received from Closed Banks:

Penna. Liberty Bank and Trust Co.—Checking Account	$ 67.34
Savings Acount	269.52
Universal State Bank—Savings Account	391.00
Total Received	$727.86

SUMMARY OF MORTGAGES—DEC. 31, 1941

Balance, June 30, 1941		$125,477.25
Mortgages Granted:		
Zurewich	$3,500.00	
Brussock	3,500.00	7,000.00
		$132,477.25
Principal Paid		2,513.65
Balance Mortgage Loans, December 31, 1941		$129,963.60

BONDS—JUNE 30 TO DECEMBER 31, 1941

Bonds Acquired:	
Philadelphia Company 4¼	$ 5,125.00
United States Defense Bonds 2½	25,000.00
Alabama Power Co. 4½	5,131.25
Philadelphia Company 4¼	5,237.50
Florida Power Corp. 4's	5,331.25
Pacific Power and Light Co. 5's	5,075.00
Wisconsin Power and Light Co. 3¼	10,687.50
Marion Reserve Power Co. 3½	10,987.50
United States Treasury Bonds 2½	31,300.00
Kansas Power Co. 4's	5,363.55
Central Illinois Public Service 3¾	5,350.00
Philadelphia Electric Co. 2¾	5,208.80
Gulf Power Company 3⅛	5,137.50
United States Treasury Bonds 2½	3,800.00
United States Treasury Bonds 2's	13,850.00
Pennsylvania Power and Light Co. 3½	5,381.25
Florida Power and Light Co. 5's	3,112.50
Penn Central Light and Power Co. 4½	2,085.00
Total	$153,163.60
Bonds Sold, Called or Liquidated:	
Saltex Looms Inc. 6's	$ 3,024.00
New York State Elec. and Gas Corp. 4½	4,229.50
Peoples Gas, Light and Coke Co. 4's	4,895.50
Peoples Gas, Light and Coke Co. 5's	4,856.00
Metropolitan District Finance 6's	260.80
City of Detroit 4½	4,919.00
Wisconsin Power and Light Co. 4's	4,976.75
Reading Co. Eq. Tr. 4½	4,921.00
Beaver Mills 6's	4,950.00

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. P. M. Juras, Dv. Vadas 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
P. Karašauskas Vice Prez., 13 Garrahan Ave., Lyndwood, W.-B., Pa
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 31 Sand St., Pittston, Pa.
K. A. Venčus, iždo Globėjas, 290 Lawrence St., Lawrence, Mass.
Kazys Vilniškis, Iždo Globėjas, Sockett Point Rd., No. Haven, Conn.
Dr. A. Rakauskas, Dr. Kvot., Marian Hills Seminary, Hinsdale, Ill

KONTROLĖS KOMISIJA

1. J. Vaičaitis, 2509 Main St., Scranton, Pa.
2. Ad. Paleckis, 401 Stadium St., Pittsburgh, Pa
3. Sav. Marozas, 605 Spruce St., W. Pittston Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. F. Juškauskas, 16 Krych St., Kingston, Pa
2. V. Grieštaraitis, 34 Division St., Pittston, Pa
3. V. Leliokas, 22 Penn St., Kingston, Pa.

TEISMO KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. J. A. Mickeliūnas, 6747 S. Artesian Ave., Chicago, Ill.
3. Ed Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. Paškauskas, 10809 S. State St., Roseland, Ill.
3. J. B. Laučka, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.
4. Ant. Kneižys, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
5. Pr. Katilius, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Pr. Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa
2. K. Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
3. M. Šrupšienė, 4351 S. Francisco Ave., Chicago, Ill

J. P. Rakštis, Skautų organizatorius, 1900 S. Halsted St., Chicago, Ill.

CLEVELAND, OHIO

Iš LRKSA 142-ros Kuopos Susirinkimo

Susirinkimas įvyko kovo 12, Šv. Jurgio parapijos mokykloje. Laiškų skaitymas. Vienas iš centro su trimis čekiais už naujų narių prirašinėjimą. Čekiai šioms poniutėms: Rozalijai Vitonienei, Vladislovai Šukienei, Paulei Glugodienei.

Nėra abejonės, kad dabar kuopos narės ir nariai dar su didesniu pasiryžimu stos į darbą prirašinėti naujus narius.

Vajaus eiga plačiai apkalbėta, nurodinėta, kad reikia daugiau pasidarbuoti Pirm Jonas Zeunis ragino visus narius, kad kiekvienas gautų po tokį laiškutį, kaip minėtos poniutės.

Ligonių lankytojos Pranciška Skuzinskienė, Zuzana Morkūnienė dar lanko ligonę Sofiją Nemunienę, bet sako jau sveiksta.

Apie kortavimo vakarą raportavo Fr. Skuzinskienė, Vl. Šukienė, Z. Morkūnienė, Agota Kučinskienė, R. Vitonienė. Vakaras rengiamas balandžio 18 d. pp. Šukių namuose, 6802 Superior Ave. ("Lietuvių Žinių" name) Prasidės 7:30 vak. Kvietė visus iš kalno įsigyti bilietus ir kas gali platinti. Šiame susirinkime pasirodė daugiausia bilietų pardavus (beveik visus jai paskirtus) Ag. Kučinskienė. Nustebau. Ji šiemet mini 70 metų amžiaus sukaktį ir dar taip smarkiai darbuojasi. O, kad daug turėtume tokių Agotėlių! Dovanų vietoje iš narių suaukota 11 (dėl kortuotojų). Vėliau paskelbsiu visus rėmėjus.

Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos raportą pateikė p. Glugodienė ir J. Venslovas. Sąjunga rengia pikniką birželio 14-tą. Prašo draugijų nerengti nieko ir kviečia visus dalyvauti piknyke. Išrinkta piknyko komisija iš Jurgio Venslovo, Juozo Sadausko, Jono Brazausko, Juozo Blaškevičiaus, Paulės Štaupienės.

Apie Ohio apskrities suvažiavimą raportavo Jurgis Venslovas ir Paulė Glugodienė. Plačiai nušvietė naujai atgimstančios apskrities veikimą ir uždavinius. Apskritis ketina rūpintis jaunimo organizavimu ir tuo reikalu numatomas jaunimo susirinkimas. Apskritis sulig išgalės prisidės prie kuopų atstovų siuntimo seiman kelionės išlaidų padengimo ir tuo tikslu rengia kortavimo vakarą (gegužės mėnesį).

Įnešimai seimui perskaityti ir kuopa juos priėmė.

P. G., koresp.

C. BROOKLYN, N. Y.

LRKSA 115-tos Kuopos Susirinkimas

Įvyks balandžio 12 dieną tuoj po sumai, bažnytinėje svetainėje, 207 York St. Malonėkit visi nariai atsilankyt, užsimokėti duokles, kad neliktumėt suspenduoti Labai yra svarbu visiems nariams dalyvaut. Dabar yra LRKSA vajus, taigi malonėkite visi šia proga pasinaudoti. Atsiveskit naujų kandidatų kiek tik galima.

Artinasi 53 seimas, turėsim išrinkt delegatą pasiųst į seimą su gerais sumanymais.

A. Spaičys, pirm.

Washington Gas and Electric Co. 6's		4,812.50
American Tel. and Tel. Co. 5½		4,982.50
By Adjustment in Book Value:		
Boston and Maine R. R.		1,400.00
Corporation Securities		12.50
Central Public Service		50.00
		$48,300.05
SUMMARY OF BONDS—ADULTS		
Total, June 30, 1941		$908,273.79
Bonds Acquired 6-30 to 12-31	$153,163.60	
Increase by Amortization	666.45	153,830.05
Total		$1,062,103.84
Bonds Sold, Called, Liquidated and Adjustments	48,300.05	
Decrease by Amortization	205.34	48,505.39
Total Bonds, December 31, 1941		$1,013,598.45
SUMMARY OF STOCK—ADULTS		
Total June 30, 1941		$ 33,527.19
Stock Sold:		
50 Shs. American Utilities Serv.	317.85	
210 Shs. American Utilities Serv.	2,058.90	
By Adjustment:		
100 Shs. Northeastern P. S.	9,725.00	12,101.75
Total Stock, December 31, 1941		$ 21,425.44
BONDS—JUVENILE		
10M Pacific Gas and Electric Co. 3%		$ 10,500.00

(Bus daugiau)

CHICAGO, ILLINOIS

Pakvietimas

LRKSA 163-čia kuopa kviečia visus į rengiamąjį vakarą, kuris įvyks kovo 29 d., Gimimo Panelės Švč. parapijos svetainėje, prie 68-tos ir S Washtenaw Ave., 7:30 val. vakare.

Vaidinimas bus nepaprastas ir dar mažai kam žinomas, paruoštas p. I. Sakalo ir pritaikintas šių dienų padėčiai. Vadinasi "Diktatorių Mirties Šokis". Ig. Sakalas pats vadovauja padedant J. Brazaičiui

Pelnas pusiau su parapija. Įžanga 50c.

Kviečia visus kuopos valdyba.

P. J. Čižauskas, pirm.

BROOKLYN, N. Y.

LRKSA 134-tos Kuopos Susirinkimas

Įvyks balandžio 12 dieną, tuoj po sumai, Karalienės Angelų parapijos svetainėje. Susirinkimas perkeliamas, nes balandžio 5 dieną pripuola Šv. Velykos.

Malonėkit visi susirinkt, atsiveskit ir naujų narių prirašyt prie Susivienymo.

Ateikit visi. LRKSA seimas jau arti, turėsim išrinkt atstovus į seimą. *Valdyba*

DETROIT, MICHIGAN

Pranešimas 230 Kuopos Nariams

Šv. Mišios užprašytos už gyvus ir mirusius kovo 29, Verbų sekmadienį, 8-tą valandą.

Ateinantis susirinkimas bus balandžio 12-tą, po sumos.

Mirė Ant. Kvederas

Mirė kovo 11, palaidotas kovo 15-tą Šv. Kryžiaus kapuose. Paliko dukterį, kuri gyvena Hontsdale, Pa. Velionis priklausė Susivienyme nuo 1921 metų.

V. Bekampis, sekr.

CLEVELAND, OHIO

LRKSA 50-tos Kuopos Nariams

Bertaininis susirinkimas bus balandžio 2 dieną, 7:30 vakare, Lietuvių svetainėje.

Pov. Selickas, sekr.

Reguliariai pirkdami Apsaugos Taupymo Bonus ir Ženklelius jūs paremsite Apsaugos programą ir tuo pačiu laiku padėsite sau ir savo šeimynai.

DELEGATŲ RINKIMAS SEIMAN

SEIMAS ĮVYKS BIRŽELIO 22-25 DIENOMIS, 1942 METAIS, HARTFORD, CONN.

Pusmetiniam Pildomojo Komiteto susirinkime nutarta 53-jį Susivienymo Seimą laikyti birželio 22-25 dienomis, 1942, Bond Hotel, Hartford, Conn.

Taigi laikas kuopoms pasirūpinti delegatų rinkimu.

Delegatų rinkimo tvarką Susivienymo konstitucija, strapsniu 6-ju, taip nustato:

SEIMO SUDĖTIS

1. Seimas susidarys iš teisėtai išrinktų kuoposc delegatų ir Pildomojo Komiteto narių.

2 Kiekviena Susivienymo kuopa, kuri Centro yra pripažinta geram stovy, turi teisę siųsti Seiman delegatą.

3. Kuopa turi teisę rinkti delegatą nuo kiekvienų 50 narių ir likusios dalies, jeigu siekia 25 narius.

4. Kiekvienas veiklus ir gero stovio narys, kuris yra išbuvęs metus laiko Susivienyme ir kuopoje nemažiau šešių mėnesių, turi teisės būti isrinktu delegatu į Seimą.

5. Delegatai ir alternatai renkami slaptu ir betarpišku balsavimu ir išrenkami dauguma dalyvaujančių balsavime narių legaliai paskelbtam reguliariam kuopos susirinkime nevėliau 30 dienų ir neankščiau 90 dienų prieš Susivienymo Seimą.

6. Naujai įsikūrusios kuopos gali siųsti delegatus, jeigu jos bus Pildomojo Komiteto pripažintomis ir sumokės savo dukles Susivienymo Centrui nevėliau 30 dienų prieš Seimą.

7 Jeigu po rinkimui delegatas atsisakytų ar negalėtų Seiman vykti, tai kuopa turi teisę į jo vietą siųsti alternatą, kuris rinkimų laiku gavo daugiausia balsų. Apie tokią atmainą turi būt pranešta Susivienymo Centrui.

8. Kiekvienas Seimo delegatas privalo turėt mandatą iš kuopos, kuri jį siunčia ir gali atstovauti tik savo kuopą, kurioj priklauso. Liudymas turi būti išrašytas duplikato formoj, pasirašytas kuopos pirmininko, raštininko, taip pat turi būt pridėta kuopos antspauda, siunčiant Centro Raštinėn delegatų narystės stovio patikrinimui nevėliau 15 dienų prieš Seimą. Mandato originalą delegatas atsiveža su savim į Seimą.

9. Suspenduotų kuopų nariai ar suspenduotas narys, negali būti Seimo delegatu.

Ta proga primenu, kad Seimas yra vyriausias LRKSA šeimininkas. Jis turi teisę taisyti konstituciją, lesti naujus įstatymus, liečiančius visos organizacijos reikalus ir narius. Tad, labai svarbu, kad Seimas būtų gausingas, kad kuo daugiausia kuopų būtų atstovaujama.

Dėl to nuoširdžiai raginu visas kuopas prisiųsti savo atstovus į 53-jį Seimą.

LEONARDAS ŠIMUTIS,
LRKSA Prezidentas

ATRADO NUŽUDYTĄ ŪKININKĄ

"Deutsche Zeitung im Ostland" rašo, kad Ukmergės apskrityje, viename kaime, kuris vokiškai pavadintas "Ploten", nakį iš sausio 4 į 5 dieną suras as nužudytas ūkininkas Juozas Vaitekūnas. Manoma, kad jį nužudęs 17 metų bernas—lenkas, kuris pas ūkininką tarnavęs. Bernas dingęs, prieš tai pavogdamas drabužių ir arklį.

SPECIALUS LRKSA VAJUS

PRASIDĖJO GRUODŽIO 1, 1941, BAIGSIS BIRŽELIO 1, 1942

SKIRIAMOS DOVANOS PASKIRIEMS VAJININKAMS

1-ji dovana. Laimėjęs 1 dovaną gaus apmokamą kelionę į Susiv. seimą, kurs įvyks birželio mėnesį gražiame Hartford, Conn., mieste. 2-jų dienų viešbučio ir pragyvenimo išlaidų padengimą. Seime jis skaitysis garbės svečiu. Vienok, jeigu jis nepanorėtų seiman vykti, Susivienymo Centras išmokės jam 50 dolerių grynais.

Teisę gauti pirmąją dovaną turės tas vajininkas, kuris prirašys nemažiau 25 naujų narių.

2-ji dovana—25 doleriai. Gavėjas šios dovanos turės prirašyti nemažiau 12 naujų narių. **3-ji dovana**—15 dol., 4-ji dovana—10 dol., 5-ta, 6-ta, 7-ta, 8-ta ir 9-ta dovanos po 5 dolerius. Gavimui šių dovanų reikės prirašyti nemažiau 5 naujus narius.

Naujo nario prirašymą liudys organizatoriaus parašas aplikacijoje ir kuopos pirmininko bei sekretoriaus parašai.

Prie specialaus vajaus kontesto bus priskaitomi visi nariai prirašyti prie pilnamečių ir jaunamečių klasių, tik skiriant jaunamečių klasę A.

Įsidėmėkite, kad už naujus narius, prirašytus specialaus vajaus laiku, bus išmokėti reguliariški komisai, nežiūrint, ar jūs dovaną laimėsite, ar ne. Dovanos yra tik priedas prie duodamų komisų.

A. A.

MIRUSIEMS SUS-MO NARIAMS

JUOZAS GECEVIČIUS,

226 kp. narys, St. Johns, Pa., mirė vasario 28, 1942, palaidotas kovo 3-čią iš Transfiguration bažnyčios parapijos kapuose. Sus-man įsirašė vasario 4, 1919 m.

MARCELĖ SKINKIENĖ,

24 kp. narė, gyv. 356 New Castle St., Minersville, Pa., mirė vasario 25, 1942, palaidota vasario 28-tą iš Šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapuose. Susivienyman įsirašė spalių 30, 1915 m.

MART. KASPERŪNAS,

7 kp. narys, 515 Green St., Duryea, Pa., mirė vasario 27, 1942, palaidotas kovo 2-rą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Sus-man įsirašė sausio 17, 1919 m.

VINCAS KVEDERAS,

51 kp. narys, Silver Creek, Pa., mirė kovo 8, 1942, palaidotas kovo 11-tą iš Saldžiausios Jėzaus Širdies bažnyčios parapijos kapuose Sus-man įsirašė balandžio 28, 1924 m.

Amžiną atilsį suteik jų sieloms, Viešpatie, o šviesybė amžina tegu joms šviečia per amžių amžius!

"Deutsche Zeitung im Ostland" deda korespondencija iš Mineko, kurioje sakoma, kad vokiečiai "ir čia jaučiasi kaip namie".

UŽ AMERIKĄ VERTA KOVOT

Ponia Rooseveltienė Ragina Svetur Gimusius Dalyvaut Civiliniam Apsigynime

Civiliniai žmonės svetimo gimimo, ypatingai tie, kurie atvyko į Jungt. Valstybes iš nedemokratinių kraštų, gali vaidinti labai svarbią rolę karo pastangoj, sako ponia Franklin D Rooseveltienė, pabriežiant kodėl už Ameriką verta kovoti.

Susirinkimas neseniai buvo specialiai sušauktas Civilinių Apsigynimo Savanorių Ofise. Tame susirinkime p. Rooseveltienė pasakė to miesto svetur gimusių grupiu atstovams.

"Jūs žinote prieš ką mes kovojame. Daug žmonių Jungtinėse Valstybėse nesupranta, koks gyvenimas gali būti po totalitarine valdžia, ir todėl nežino ką mes čia norime prezervuoti."

"Jeigu sutinka su viešu saugumu", ji toliau sakė, "mes privalome kovoti už kiekvieno žmogaus teises. Tyrinėjimai ir įtarimai turi būti palikta valdininkų rankose. Atminkime, kad mes negalime daryti skirtumą tarpe lojalaus ir nelojalaus piliečio, tarp piliečio ir nepiliečio tik žiūrint į jį, arba jo vardą, arba matydami jo spalvą arba sulig jo kalbos."

Arthur Harlow, Grupių Veikimų direktoriaus padėjėjas, papasakojo, kaip ateiviai gali ir toliau prisidėti prie karo pastangos.

Jie gali dirbti Sveikatos Departamente, kaip dietetikai, ir prie maisto: Ligoninių Departamento laboratorijose, knygyne ir prie amatinės terapijos ir klinikose: prie Raudonojo Kryžiaus, kaip siuvėjos, mezgėjos ir bandažų vyniotojos; miestų departamentuose, kaip raštininkai, sekretoriai ir patarnautojai; ligoninėse ir pačioje civilinio apsigynimo organizacijoj ir prie daug kitų įstaigu

Clarence King, egzekutyvis New Yorko CDVO direktorius, paaiškino, kad pasaulis šiandien yra padalintas į dvi dideles karo stovyklas.

"Planai daromi Berline, yra agentų Jungt. Valstybėse, kurie bando sudaryti nesusipratimų tarpe šių skirtingų elementų. Todėl šis susirinkimas yra toks svarbus. Priešas mano, kad žmonės yra sujungti todėl, kad gimsta pačioje šalyje. Mes tai užginčiname. Mes tikime, kad žmonės yra suvienyti vienu tikslu, kuris jiems yra brangus, kad nors ir jie sueitų iš viso pasaulio dalių. Kad žmonės, kurie atvyksta ieškodami bendro tikslo yra vienos giminystės, nors tarp jų ir jų protėvių atvykimo būtų 300 metų skirtumas; kad jie yra viena šeima, nežiūrint rasės arba gimimo vietos jeigu jie pasiryžę mirti drauge dėl bendro tikslo—kad jų vaikai galėtų drauge laisvoje šalyje gyventi. FLIS

Per Kauno radiją kasdien po kelis kartus reklamuojama Vokietijos "darbo tarnyba" ir Lietuvos jaunimas raginamas į ją stoti.

Quantico, Va. — Kovo 20-tą marinų korpuso lėktuvo nelaimėje žuvo 8 lakūnai.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES BONDS • STAMPS

JAUČIATĖS BLOGAI?

Tikrai Palengvinsite Sau—Šiuo Modernišku, Švelniu Būdu

Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu žarnos neveiklios—skauda galvą, nėra energijos, palengvinkite sau šiuo modernišku būdu—kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga vidurius liuosuojanti kramtoma guma pagelbės švelniai, bet tikrai, išvalyti vidurius. Milionai žmonių naudojasi FEEN-A-MINT. Pakramtykit FEEN-A-MINT einant gulti—sekantį rytą tikrai jausite palengvinimą ir vėl jausitės puikiai. Visai šeimai pakelis kainuoja tik

10¢

"ŠVEDKALNIS"

Telšių savaitraštis "Žemaičių Žemė" deda šį aprašymą, pavadintą "Švedkalnis":

Kalnais ir miškais pasipuošusiame Žemaitijos krašte, kur Medvėgalis, Šatrija, Lopaičiai savo viršūnes kelia, kur Lukštas, Dyvitis saulutėje žaidžia, kur Jūra į vakarus saulę palydi, pačiame viduje, Šiuraičių km., Tverų valsč., Švedkalnis vakaro prieblandoje savo rankas į dangų tiesia.

Kitąsyk mūsų tėviškėlę užplūdo iš kažkur, iš šiaurės, švedai; ėjo naikino viską. Toje vietoje stovėjo pilis, daug kartų akmenine krūtine nutildžiusi atėjūnų plėšriuosius norus—užgrobti laisvą žemaitišką žemę Ir šį kartą krito tūkstančiai švedų, ne vieną rytą saulė gulė ir kėlės, o lietuviai kovės ir kovės. Priešas gausėjo ir gausėjo. Pilies valdovas paskutinėm jėgom mėgino įsiveržti į plačiąsias girias, ir iš čia jis manė, surinkęs vyrų, išnaikinti priešų eiles. Veitui. Sutirpo paskutinės jėgos. Ir pats vadas žuvo.

Po to pilyje skambėjo sklidinos taurės—švedai gėrė, linksmai leido sau dienas. Arklių bandos naikino paskutinius pasėlius. Ir štai, menkas apylinkės vyriukas (kažkoksai Jakštas) pataria aptaisyti gūniom, kailiais eržilus ir juos paleisti į švedų arklių bandą. Eržilai ėmė draskyti, spardyti švedų arklius, ir taip kilo didžiausias triukšmas, kuris pasiekė ir pilį. Šie šoko žiūrėti, kas arklius ištiko, o juos lietuviai taip sudorojo, jog pilyje buvo gyvi palaidoti

Ir dabar kartais vaitoja palaidotieji, suskamba taurės, keikiasi...

Naktį neik pro Švedkalnį, aplenk! Sunkios valandos laukia to, kuris išdrįstų drumsti jų gyvenimą.

Sako, net ir matę, kad naktimis, visai apylinkei miegant, išeinančios kažkokios dvasios-milžinai, apžvelgią apylinkę, paspaudžią viens kitam dešines ir vėl dingstą su pirmaisiais gaidžiais. Ir taip seka pasaka pasaką. Daug jų seniai nusineša į kapus.

Mums tik piliakalnio medžių šlamesys bepaseka praeitį, miegančius bočius, milžinus bočius, milžinus, kurių dar dvasios užklysta ir dabar...

O vakarais šiaudinėse pirkelėse dar tebedūzgia ratelis, tebegirdėti pasakos apie karalaičius, ieškančius jaunosios mergelės, žynius, laumes, prisimena dar didžius senovės žemaičių žygius. Aplink bakūžės, rodos, dvasios siaučia, žaidžia piliakalniuos, stebi savo anūkų, mūsų darbus. Susėda moterys verpti, vyrai ima virves sukti, pražilę senį, it žydinčios obelys, pasakoja jaunesniesiems, kaip baudžiavos ėjęs, ką jiems tėvai pasakoję o ko neprisimena patys papildo, ir taip laikas slenka, sukur'amas naujas pasakas vaikų vaikams.

SPECIALUS LRKSA NAUJŲ NARIŲ VAJUS EINA. VYRAI IR MOTERYS, SUS-MO RĖMĖJAI IR AUGINTOJAI, STOKITĖ Į KILNŲ VAJAUS DARBĄ!

AMERIKOS LIETUVIU VEIKLA KOLONIJOSE

KANADOS LIETUVIŲ VEIKLA

Montreal.—Šių metų 7-tą dieną vasario lietuvių parapijos svetainėj įvyko Kanados Liet. Tarybos moterų sekcijos gailestingiems darbams susirinkimas.

Susirinkimą atidarė M. A., kuri nušvietė kaip dera lietuvei pasiaukoti žmonijos kančių lengvinime, prisidedant prie Raudonojo Kryžiaus darbų.

Priminė, kad ir Lietuva suvarginta, pavergta ir apiplėšta, išguiti broliai šąla Sibiro pūgose, tad reikia lietuviams burtis į gailestingiems darbams moterų grupę, kad sušelpus nelaiminguosius.

Į sekciją įsirašė apie 100 narių, išsirinko savo valdybą ir miesto kvartalų vedėjas, dabar kas savaitė renkasi ir ruošia rankdarbius numatytai parodėlei, kurios pelnas bus skiriamas Raudonajam Kryžiui, ir ištremtiems broliams Sibire. Į valdybą išrinkta sekančiai: P. Juškevičienė—pirm., M. Ivaškienė—vice pirm., P. Lukošienė—sekr., M. Leknickienė—iždin., M. Ivaškevičienė—koresp.

Artimoj ateity, ši sekcija numato suruošti vakarienę, ir pasikviesti Raudonojo Kryžiaus atstoves, kur bus įteikta auka Raudonajam Kryžiui.

* * *

Pirmą dieną vasario, parapijos svetainėj, įvyko Kanados Liet. Tarybos centro su skyriais bei "Nepriklausomos Lietuvos" skaitytojais platus susirinkimas, kuriame dalyvavo Gen. Konsulas G. L. P. Grant-Suttie, svečiai—atstovai iš Toronto ponia O. Kalinauskienė ir p. Hozas, ir Vyt. Širvydas iš Rouses Point, N. Y.

Susirinkimas išrišo daug svarbių ir aktualių klausimų, perdavė K. L. T. centrą Montrealui, išrinko centro valdybą ir kitas komisijas, sutvarkė "Nepriklausomos Lietuvos" išleidimo reikalus.

* * *

Pirmos dienos vasario K. L. T. susirinkime pagerbiant Gen. Konsulą, G. L. P. Grant-Suttie, buvo įteikta visos Tarybos vardu gerb. Konsului plieno Vytis, gabaus lietuvio p. Kisieliaus rankdarbis.

* * *

Neseniai Montreale lankėsi ir koncertavo įžymi Wagnerio operų dainininkė ir artistė—panelė Stoškiūtė. Gaila, lietuviai jos meniška daina ir artistiškais gestais neturėjo progos pasigrožėti.

Prieš porą savaičių, čia lankėsi ir kita dainos mėgėja, panelė Onutė Jackevičiūtė.

Onutė buvo apsistojus Marijos Aukštaitės šeimoje, buvo išvažiavusi aplankyti Toronte gyvenančią savo draugę, ir sugrįžusi į Montrealą—atsilankė į jaunimo suruoštą Valentine parengimą, kur gražiai padainavo, ir su daug kuo susipažino.

Laimės, Onute! Pergreit mus palikai. Ilgimės...

* * *

22 dieną vasario parapijos svetainėj, K. L. T. minėjo Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį. Programoje buvo kalbos, dainos, ir kiti pamarginimai. Programą vedė Matas Vaišnoras, kalbas pasakė centro pirm. A. Navickas, vietinis klebonas, p. A. Sakalas, ir amerikietis p. Jankauskas.

Parengime dainavo bendrai ir paskiromis du chorai—Vytauto klūbo choras, ir Šv. Kazimiero parapijos choras. Duetus gražiai sudainavo dvi sesutės Ivaškevičiūtės, ir kitos dvi mergaitės, kurių pavardžių neteko sužinoti.

Taipgi sudainavo jaunučių mergelių choras, kurį puiki veda muzikas Žižiūnas.

Viso vakaro puošmena, tai buvo Rūtelė Kilimonytė, kuri į trispalvinius pūkus įrengta šoko, ir vingiavo, gražiai dainuodama ir eilėraščius sakydama.

Nors parengimas buvo ruošta paskubomis, bet puikiai pavyko, žmonių prisirinko pilna salė, surinkta aukų apie 70 dolerių.

Dvi darbščios ir nenuilstančios veikėjos ponia Vilimienė ir p. M. Mickuvienė, daug įdėjo triūso, darbo ir auku į 16-tos Vasario dienos surengimą.

* * *

Montrealietė M. Janulaitytė surinko apie 50 prenumeratų mėnesiniam žurnalėliui "Varpelis", kurį leidžia Tėvai Pranciškonai Pittsburgh, Pa.

* * *

Aldona Kisieliūtė, kuri lanko aukštesniąją Thomas D'Arcy McGee mokyklą, visuomet pasižymi moksle. Po Naujų Metų, jinai tapo išrinkta į tos pačios mokyklos leidžiamo laikraštėlio "Student Prints" redakcijinę komisiją.

Laimės, Aldoniuk!

* * *

Lietuvių Vytauto Klūbo choras vis didėja. Paskutiniu laiku jau labai gražiai ir žavingai sudainuoja, nes vis įstoja jaunų jėgų turinčių gražius balsus.

* * *

P. Leknickų šeima gyvenanti Ville La Salle miesto daly, ten subūrė visą gražią lietuvių koloniją, ir dabar visi vilasaliečiai puikiai dirba tėvynės dirvoje—Kanados Liet. Taryboje.

* * *

Mokytoja Marija Arlauskaitė, sujudino visą Rosemount rajoną, ir įtraukė į Raudonojo Kryžiaus darbą daug jaunų moterų ir mergaičių. *N. L.*

APSIDRAUSKITE LRKSA

MODERNIŠKA NACIONALĖ FRATERNALĖ ORGANIZACIJA VYRAMS, MOTERIMS IR VAIKAMS

SUSIVIENYMO TURTAS SIEKIA VIRŠ $1,500,000.00. APSIDRAUDIMAS SAUGUS

SUSIVIENYMO APDRAUDOS RATOS IŠLAIKO VISOKIĄ KOMPETICIJĄ

JO CERTIFIKATAI PATIKRINA IDEALIŠKĄ PROTEKCIJĄ PASALPGAVIAMS

ĮSTOJIMO NEREIKIA MOKĖT!
Daktaro Egzaminaciją (iki $1.00) Apmoka Centras

CERTIFIKATAI ĮEINA GALĖN PO 30 DIENŲ NUO PRIĖMIMO CENTRE

LRKSA CENTRO OFISAS:

73 E. SOUTH ST. (P. O. Box 32), WILKES-BARRE, PA.

PHILADELPHIA, PA.

Česlovas Kleinotas—Karys

Viengenčių Teodoro ir Agotos Rybakauskaitės Klainotų sūnus, 29-nių metų amžiaus, Česlovas Kleinotas, penktadienį, kovo 27, išvyksta į Dėdės Samo kariuomenę.. Jau penki metai, kaip jis yra vedęs panelę Silviją Gontų, ūkrainietę.

Jaunas Česlovas Kleinotas, sulig tėvo ir sulig motinos, yra bajoriškos kilmės, tačiau save vadina lietuviu, bei neblogiausia lietuviškai ir kalba; nors ir yra gimęs čia—Amerikoje, in the land of the braves!.. *K. V.*

NUŽUDYTI KALINIAI BUVO IŠ VILNIAUS KALĖJIMO

Kaip jau nekartą buvo rašyta, pirmomis karo Rytų Europoje dienomis bolševikai išvežė iš Lietuvos kelias jų laikytų lietuvių politinių kalinių partijas, bet pakeliui į sovietų Rusiją juos nužudė. Viena politinių kalinių grupė buvo nužudyta ties Červene, Gudijoje. Dabar patirta, kad šios grupės politiniai kaliniai buvo išvežti iš Vilniaus kalėjimo. Pradėjus vežamą kalinių grupę supti vokiečių kariuomenei, lydintieji bolševikų komisarai įsakė visus lietuvius kalinius nužudyti. Tai įvyko 60 kilometrų nuo Minsko vietovėje, kurią rusai vadina Červene, tačiau gudiškai ji vadinama Ihumenu. Kai kuriems lietuviams kaliniams, jų tarpe prof. Ignui Končiui, vis dėlto pavyko iš šių baisių skerdynių išsigelbėti.

AR GALIME DŽIAUGTIS?

"Amerika" kovo 13 laidoje įtalpino straipsnelį "Geriausias Jaunimo Laikraštis", kuris Brooklyno vyskupijoje jaunimo spaudos parodoje teisėjų buvo pripažintas geriausiu. Tai Apreiškimo (lietuvių) parapijos C. Y. A. leidžiamas mėnesinis laikraštis "Annunciator". Tai nieko naujo. Gal vargiai surasime tautą, kurioje nesutiktume lietuvių talentų. Atmenu spaudoje tilpusią išvadą, kad Tolstojaus sūnus įdomavo, iš kokio kraujo kilęs ir surado, kad iš lietuvių. Jo seneliai vadinosi Šernai.

Iš Brooklyniečių jaunimo galima didžiuotis, kaip paprastai lietuvių gabumais, bet įsigilinus tenka abejoti ir net nusiminti, kadangi tas pliusas šluoja lietuvybę iš lietuvių tarpo. Jeigu minėtas laikraštukas būtų leidžiamas tikslu plačiau supažindinti lietuvių ir Lietuvos reikalus šioje patinktoje tėvynėje, jis būtų vertas platinti ne vien prie bažnyčių durų, bet kiekvienoje vietoje.

Kiekvienas Amerikos pilietis žino, kad Washingtono žemėje tikyba ir kalba nevaržomos. Prie to viso kalbos šioje šalyje yra svetimos. Anglai taip pat buvo imigrantai, kaip ir lietuviai, taigi nors anglų kalba pasiliko oficiale, bet kasvės nevaržoma ir kitoms.

Vyčių organas "Vytis" irgi suanglėjo, vienok vyčių susirinkimai, seimeliai ir teimai dar vedami lietuvių kalba.

"Vyties" suanglėjimas gali būt pakeistas labai trumpu laiku, jei tik mūsų vadai to panorėtų, kadangi vyčiams lietuvių kalbos studijuoti nereikia, jie visi lietuviškai moka.

Ar nepergraišt laidojame savo kalbą? Pagalvokime!

Žvirblivaks

New York.—Kovo 18-tą grįžtant iš St. Patrick's dienos partės automobiliaus nelaimėse žuvo 5 jaunuoliai.

PASAULIO SIMBOLIZMAS

Arba

GAMTOS IR KITI BALSAI

Sulietuvino

KUN. A. M. KARUŽIŠKIS

(Tęsinys)

Išbaltinti Kapai—Parizaizmas, Arba Veidmainystė

Kai kurie yra atlaidūs sau ir rūstūs kitiems, o tokie yra būtinai neteisingi ir nedori žmonės. Jie negali tikėti, kad rūstumas, kuri jie rodo kitiems, yra pareiga, kadangi jie sau jo nerodo, nė kad jų sau atlaidumas yra leistinas, kadangi jie jo neištiesia kitiems. Todėl, ir tame susideda jų nedorumas, jų atlaidumas pakyla iš sugedimo, o jų rūstumas iš žiaurumo. Ir jie yra ir neteisingi ir veidmainingi, kadangi jie mėgina įtikinti pasaulį, kad jie ir sau rodo tą rūstumą, kurį jie rodo kitiems. Tokiems žmonėms pritinka Kristaus žodžiai rašto žinovams ir pariziejams: "*Vargas jums Rašto žinovai ir pariziejai, vaidmainiai, nes jūs panašūs į pabaltintus kapus*, kurie iš oro pusės rodosi žmonėms labai gražūs, o viduje pilni mirusiųjų kaulų ir visokių puvėsių. Taip ir jūs iš viršaus, tiesa, rodotės žmonėms teisūs, o viduje esate pilni veidmainystės ir nedorumo." (Šv. Mato XXIII, 27, 28). Ir taipgi tie kiti Kristaus žodžiai: "Vargas ir jums, įstatymo žinovams; nes jūs kraunate žmonėms naštas, kurių jie negali panešti, o patys nė vienu savo pirštu nepaliečiate tų sunkenybių" (Šv. Luko XI, 46).

(Bus daugiau)

Supažindins Studentus su Nazių Gyvenimu

Vokiečių spaudos žiniomis, studentams artimiausioje ateityje būsiančios laikomos paskaitos iš germanistikos, kurių metu "studentai bus supažindinti su vokiečių dvasiniu gyvenimu."

MALDA UŽ TĖVYNĘ

Šio Pasaulinio Karo laiku didesnės ir mažesnės valstybės bei tautos nuteriotos-sunaikintos. Tarp labiausia nukentėjusių tautų yra ir mūsų senoji Tėvynė, Lietuva.

Birželio mėn. 1940 sovietų rusų kariuomenė įsiveržė į Lietuvą; jie tuoj įvedė komunistinę santvarką, sunaikino visą kultūrą, jos apšvietą ir religines organizacijas. Tauta ir valstybė nustojo laisvės ir tapo pavergta po raudonojo komunizmo vergija. Jos vadus ir geriausius jos sūnus ir dukteris paėmė į nelaisvę ir išgabeno į Sibirą vergauti.

Po vienų metų sovietų vergijos mūsų tauta patapo po kitos šalies vergija—vokiečių nacių, tų senovės mūsų tautos priešų kryžiuočių. Su Makabiejų broliais čia galime skųstis:

"Deja man kam aš gimiau, kad matyčiau savo tautos sunaikinimą." (Mak. 11-7).

Arba su mūsų tautos Maironiu:

"Už ką mus, Viešpatie, plaki?
Už ką gi mus ranka sunki
Taip spaudžia amžiais nelaimingus?
Kad mes, belaisviai be kovos,
Svajot laisvos, neprigulmingos."
(Maironio Raštai II pusl. 266)

Nenustokime vilties. Dievulis pasigailės savo mylimos tautos ir vėl jai laisvę grąžins. Šv. Raštas sako:

"Tegul nutilsta tavo verksmo balsas ir tegul tavo akys nebeašaroja... jie sugrįš iš neprietelio šalies, yra vilties tavo ateičiai ir tavo vaikai sugrįš į savo ribas" (Jerem. XXXI, 16, 17).

Reikalinga tad mums melstis už savo tautą. Nenusiminkime, bet ištvermingoj maldoj tikėkime, kad mūsų Tėvynė atgaus laisvę. Šv. Povilas Apaštalas sako:

"Džiaugkitės viltyje, kantrūs būkite suspaudime, nepaliaudami melskitės."

Kiekvienas privačiai privalome ir galime melstis už tėvynę, už tautą, už savuosius. Būtų labai pageidaujama, kad lietuvių bažnyčiose laike palaiminimo, ar Mišių laike, atgiedotų "Šventas Dieve" už Lietuvą. Toji giesmė visiems gerai žinoma, labai graži meliodija ir lengvai giedama. Mūsų tautos dainius ir pranašas dėl tos giesmės taip gražiai rašo:

'O, Dievulėl, susimylėk!
Tos Lietuvos pasigailėk,
Kuri Tau 'Šventas Dieve' gieda!
Nejau už tai, kad ji karštai
Tarnauja Dievui, jos skruostai
Per amžius ašaromis rieda?"

Kun. Dr. J. B. Končius

NAUJI RAŠTAI

"NEPRIKLAUSOMOJI LIETUVA", Nr. 1, Vasario mėnesio, 1942. Leidžia Kanados Lietuvių Taryba. Redaguoja Marija Aukštaitė ir Jonas Yla. Numeris įvairus, turiningas. Daugiausia raštų skiriamų Vasario 16-tos apibudinimui.

"THE BALTOSCANDIAN CONFEDERATION", by Prof. Kazys Pakštas, Ph. D. Published by Lithuanian Cultural Institute March, 1942.

PAIEŠKOJIMAI

Pete Tirnkus ar Frank Šaltis prašomi susižinoti su Stanley Ganis. Reikalas svarbus ir skubus. Jie atvyko iš Kauno rėdybos, gyveno Scranton, Pa. Prašau atsiliepti. STANLEY GANIS, R. D. 2, Finleyville, Pa.

TEISININKAI PASKIRTI ADVOKATAIS

Lietuvių laikraščiai skelbia sąrašą diplomuotų teisininkų, kurie paskirti advokatais. Jonas Čikštė-Šikštėnas paskirtas advokatu Vilniuje, Jonas Stikliorius — Kaune, Aleksas Survila — Kaune, Leonas Kulikovskis — Vilniuje, Petras Šniukšta—Kaune, Adomas Šydeikis—Skuode, Juozas—Nerijus Bajerčius—Kudirkos Naumiestyje, Jonas Deksnys—Kaune, Dr. Ladas Natkevičius—Kaune, Antanas Butkus—Vilniuje, Jonas Šlepetys—Kaune, Jonas Žeruolis—Vilniuje, Jonas Plucas—Vilniuje, Tadas Petkevičius—Kaune, Ona Puodžiūnaitė-Janulionienė — Panevėžyje, Kazys Mačiulis—Kaune, Zigmas Pivoriūnas—Kaune, Julius Gelažius—Kaune, Gerardas Novickis—Kaune, Jonė Deveikytė—Kaune, Mikalojus Bobrikas—Kaune, Jonas Montvila—Kaune, Julius Vasiliauskas — Kaune, Motiejus Vektaris—Kaune, Antanas Janušonis—Raseiniuose, Kazys Gudėnas—Kaune, Valentinas Stakėnkaitis — Marijampolėje, Povilas Kisiūnas—Kaune, Pranas Sidzikauskas—Kaune, Stasys Mockus—Kaune, Antanas Žukas—Kaune, Zigmas Gūra-Gurevičius — Kaune, Juozas Vitėnas — Šiauliuose, Jonas Dainauskas—Kaune, Vytautas Banaitis — Kaune, Kostas - Valerijonas Klemčickas — Kaune, Andrius Keturakis — Kaune, Juozas Skorubskas—Kaune, Jurgis Gliaudis—Kaune, Petras Glemža — Rokiškyje ir Alfonsas Žiurlis—Kaune, Česlovas Butkys—Kaune, Jurgis Alekna—Panevėžyje, Izidorius Kurkietis—Kaune, Kazimieras Truska—Kaune, Petras Puodžiūnas—Kaune.

STOKA MUILO SUNKINA KOVĄ SU ŠILTINE

Muilo stoka Lietuvoje žymiai apsunkina kovą su dėmėtąja šiltine. Lietuvos gyventojams, kaip skelbiama oficialiniame pranešime, sausio mėnesį tebuvo leista nusipirkti po 100 gramų (mažiau kaip ketvirtį svaro) skysto muilo arba vieną gabalėlį tualetinio muilo arba 1 pakelį skalbiamųjų miltelių.

NEBŪK ŽILAS

Stebėkilingos gyduolės, kurios pašalina žilimą, plėnkų slinkimą ir plaiskanas. Šias gydutoles privalėtų turėt kiekviena; kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol žinoma. Speciali supažindinimui pasiūlome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsisakyt šiandien ir su taupyk dolerį. Jeigu nebūsite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.

VALORTONE HERB CO., Dept. G.
P. O. Box 304, Chicago, Ind.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

"Garso" administracija paslūlo įsigyti už nupigintas kainas gražiai išleistas, tvirtas ir patogias maldaknyges.

"ANIOLAS SARGAS", juodais apdarais (originalė kaina $1.50) $1.00

"DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ", juodais apdarais (originalė kaina $1.50) $1.00

"MALDŲ VAINIKĖLIS" (originalė kaina 70c.) ..... .50

"MALDŲ RINKINĖLIS", juodais apdarais ..... .40

Melskimės iš lietuviškos maldaknygės!

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Penna.

SPRING POEMS

By Arėjas Vitkauskas

(From forthcoming book of poems)

Thought in The Early Spring

The spring trees murmur "Up, rejoice!"—
They do not know my stolen joys,
My marred life and long dim days
And lonely forsaken ways.

Still naked branches, dirty snow,
And heart's suppression does not know
If really there spring will be.
Earth stands before birth's agony.

Bow to Summer

The April winds are blowing
And hats from heads are throwing,
Teaching us to summer bow...
Hatless are we doing now...

AMERICAN LITHUANIAN NATURALIZATION AND LITERACY

The tendency to assimilate less rapidly than other immigrant groups is reflected in the low rate of naturalization—47.5 per cent ir 1930, one of the lowest among European immigrants, the Yugoslavs, Bulgars, Turks, Greeks, Albanians, Spanish and Portuguese alone showing lower rates. The position, however, appears more favourable when we view the percentage of naturalization among foreign-born Lithuanians aged 21 years or over for 1920 and 1930: while the 1920 percentage was 26 per cent, in 1930 the rate reached 47.7 per cent. Even so, the rate is lower than that of most of the other immigrant groups.

In 1930, it is estimated that 24.5 per cent of foreign-born Lithuanians (10 years old and over) were illiterate, a very high rate surpassed only by the immigrants from Italy, Portugal, Syria and the Azores. But it should be remembered that before the War there were no Lithuanian schools in the home country and private teaching of the native tongue was strictly forbidden by the Russian government.

The first Catholic Lithuanian school in America dates from about 1895. It was founded in Chicago and instruction was in the hands of non-Lithuanians, usually sisters of the Polish congregation of the Nazarene Sisters. The first purely Lithuanian educational establishment was founded at the Parish School at Mount Carmel, Pennsylvania, in 1907, under the control of the Sisters of St. Casimir. In 1933 the Sisters of St. Casimir managed 22 schools with a staff of 170 teachers and a total attendance of 5,527 Lithuanian children, of whom all but ten per cent were native born. In 1936, the Catholic parishes conducted 48 parochial schools, attended by over 10,000 pupils.

The Lithuanian Catholics also support a number of other educational institutions. The Marianapolis College and High School, Thompson, Connecticut, was founded in 1931 by the Marian Fathers, though the origins of this foundation date back to 1926. Its Lithuanian-American Students and Professional Association ("Amerikos Lietuvių Katalikų ir Profesionalų Sąjunga") publishes a well-edited monthly, "Studentų Žodis" (Students' World) in Lithuanian. There are a number of other Lithuanian educational foundations. *Prof. J. S. Roucek*

Petronelė Lamsargienė

Užlaikau visokių vaistų nuo rožių, Žaizduotų (ronuotų) kojų ir nuo kaulų gėlimo. Taipgi turiu Galingą Gydymo Mostį nuo Reumatizmo. Kurie turite kokius nesveikumus, kreipkitės, duosiu gerą patarimą ir būsit patenkinti. 8

PET. LAMSARGIENĖ
1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

PAY TRIBUTE TO FOUNDER OF RED CROSS NURSING SERVICE

With March 12 marking the 80th birthdoy anniversary of the late Jane A. Delano, founder of the Red Cross Nursing Service and organizer of the Army Nurse Corps, graduate nurses throughout the country were urged to enroll in the Red Cross Nurses' Reserve so that, should their services be needed by the armed forces, they will be immediately available. This appeal was made during ceremonies at Miss Delano's grave and the tomb of the Unknown Soldier, nearby, in Arlington National Cemetery, just outside of Washington, D. C.

Participating in the service were Miss Mary Beard, director of the American Red Cross Nursing Service, Lt. Colonel Leon L. Gardner of the Surgeon General's Office of the Army, and Miss Mary D. Towse, assistant superintendent of the Mary Nurse Corps. Katharine Hepburn, star of stage, screen and radio, Rose Bampton, Metropolitan Opera Company star and the Marine Band orchestra were featured in a portion of cast over a coast-to-coast radio the program which was broadnetwork.

The colorful ceremonies were attended by delegations of Army, Navy and Red Cross nurses in uniform and by representatives from public health organizations local hospitals and schools of nursing in Washington, D. C. Other services marking Delano Day were held throughout the country by hospitals, Red Cross chapters and schools of nursing.

IR ESTŲ RADIJO STOTIS PERĖMĖ NAZIAI

"Deutsche Zeitung im Ostland" rašo, kad Estijos radijo stotis perėmusi Vokietijos radijų bendrovė. Estų stočių programa pirmoje eilėje tarnausianti vokiečių kariuomenės reikalams. Tad dabar visos "Ostlando" radijų stotys perėjo į Vokietijos įstaigų rankas.

RUBBER, GASOLINE AND OIL

President Roosevelt in a letter to State Governors proposed speed limits of 40 miles per hour be established throughout the country to conserve rubber. He also proposed the States enact regulations requiring frequent checking of tires to insure repair and retreading at proper times. The Office of Defense Transportation and Department of Justice offered their assistance to local business enterprises seeking to pool delivery services as a means of conserving trucks, tires and other equipment.

The WPB said deliveries of gasoline to service stations and bulk consumers in 17 Eastern States, the District of Columbia, Washington and Oregon will be cut by one-fifth beginning March 19. Service stations in the curtailment areas must limit their operations to a maximum of 12 hours in any one day to a total of 72 hours a week, except to provide service for certain essential civilian users. To conserve stocks of fuel oil in coastal areas the Board curtailed installation of new fuel-oil burning equipment in the same States affected by the gasoline order. Price Administrator Henderson asked filling station attendants to impress on motorists the necessity for saving automobile anti-freeze for use next winter.

300 ATTENDED ANNUAL K. OF L. OBSERVANCE OF ST. CASIMIR DAY

Chicago, Ill.—More than 300 young Lithuanians took part in the annual Knights of Lithuania observance of St. Casimir's Day last Sunday at the St. Anthony Parish in Cicero.

Father Albavičius, pastor, held the nine o'clock mass during which the K. of L's received communion. The sermon, stressing the need for a firm faith by the members while serving the United States in this war, was delivered by Fr. Julian Grinius, spiritual director of the Chicago District.

Pledge Support of War Efforts

Led by Cicero council president Ray Eisen, the Chicago District adopted a resolution. Salient points: expression of confidence in the leadership of President Roosevelt and in the ultimate victory of the United Nations over the aggressor nations; condemnation of the aggresive action of Soviet Russia in demanding recognition of her occupation of Lithuania; the fullest cooperation in the United States war efforts.

Copies of the resolution were sent to President Roosevelt, Britain's Prime Minister Churchill, members of Congress from Illinois, and the American papers.

LAW

BLOOD DONOR DAYS KEEP RED CROSS BUSY

Large contributions to the Red Cross blood plasma reserve which is being collected for the armed services are being made by fraternal and other groups in cities where Red Cross blood donor centers are established. In Philadelphia recently, upon the occasion of B'nai B'rith Donor Day, 97 women and 20 men connected with the organization contributed blood. A second Donor Day for B'nai B'rith members is now being planned to take care of those unable to respond upon the last occasion.

In Washington, D. C., 135 members of B'nai B'rith donated blood on February 23, while 1,500 others have been signed up for future donations. Large numbers have also been enrolled as donors by the Red Cross in New York, Cleveland and other cities.

OPERA STARS AID RED CROSS

Stars of the Metropolitan Opera Company, New York, have been doing their part by contributing not only financially, but of their time and talents, for the benefit of the American Red Cross. It started on January 27 when 900 members of the company, from artists to ushers, participated in a festival performance consisting of scenes from four of the Metropolitan's most lavish productions. Five internationally famous conductors participated in the event.

Since that occasion many stars including Jarmila Novotna, Anna Kaskas, Irra Petina, Giovanni Martinelli, Emanuel List, and Salvatore Baccaloni have volunteered their talents at concerts or other events for the benefit of the American Red Cross.

The conductors who participated in the special benefit performance January 27 were Sir Thomas Beecham, Ettore Panizza, Erich Leinsdorff, Bruno Walter and Wilfred Pelletier. Lucrezia Bori was chairman of the Metropolitan Red Cross Festival Committee which arranged the performance.

TWO CHICAGO LITHS DIE IN SAME BATTLE IN THE PHILIPPINES

Last week Mr. and Mrs. John Guokas learned that their son Edward whose death in the Philippines was announced in the March 6th issue of the Lithuanian American Week, was killed in action January 22. His parents did not learn of this until March 4.

It was on the following day, January 23, that another Chicago Lithuanian, Peter Kaminskas, died in the battle of the Bataan peninsula. Neither the Guokas nor the Kaminskas families have received any details concerning the details of their sons. It is believed, however, that they both fell in the same battle of January 22-23. News dispatches at the time reported fierce fighting when the Americans and Filipinos fought off the Japs for twenty-four hours.

Guokas, who would have been 24-years-old February 15, was inducted into the U. S. Army March, 1941. He was a member of the medical corps and was stationed at the Steinberg hospital in Manila before the Jap attack.

Kaminskas inlisted in the army four years ago and had been in the Philippines since June, 1940. His parents reside in Brighton Park.

LAW

Dėl asmenio saugumo ir finansinės nepriklausomybės — šiandien pirk Apsaugos Taupymo Bonus ir Ženklelius!

SPORTS

By: SAL. BEKAMPAS

HOLY TRINITY GIRLS "TOPS" IN SCORING

The gals in the Holy Trinity Girls League are doing a swell job each week on the hard-pine alleys and it is remarkable how they perform with the ten pins.

There is plenty of that good-natured rivalry among the fair ones' whom they try for a top score. Last week, the ten high scores in singles for the girls are as follows: Mary Sabestinas, 173, Helen Gates 163, Marian Gilbert 159, Eleanor Balito 156, Mary Mesaros 151, Fritzie Yashkus 150, Ann Yuknavich 150, Anna Yackavonis 136, Agnes Yashkus 132 and Margaret Yuknavich 131.

MERCHANTS LEAGUE

Al. Dunn with a 229 is the leader in pin toppling of the Merchants League who bowl every Tuesday evening at the Holy Trinity Recreation Center. Other schores are Matisko 209, Shubilla 209, Zing 202, J. Daylida 196, Renowden 191, R Jones 188, Pritchard 188, Wilcox 188 and C. Keller 185.

SHUCKTES CAFE WANT TO MEET ALL-COMERS

The Shucktes Cafe keglers who are burning up the drives at the popular "Hilltop" hall want a crack at any team in their class and are always ready for the opposition. Hope the boys can be accomodated.

HOLY TRINITY GIRLS LOSE TO SLOVAKS

All honor did not go to the Holy Trinity Girls in last Sunday evening's match games against the visiting lassies from Holy Rosary Church of Ashley. Yes, it was the latter who took the measure of the locals in the scheduled contests. Using two alleys, the Ashleyites compiled a total of 1801 and 1843 in their victorious march while the Holy Trinity girls had scores of 1753 and 1749 for their nights work. Mary Sabestinas and Margaret Yuknavich featured for Holy Trinity. The two Lithuanian girls teams who opposed the visitors lined up with Mary Sabestinas, Alice Solinsky, Fritzie Yashkus, Helen Pollack, Marian Gilbert as No. 1 team while Jule Levulis, Helen and Fritzie Gates, Margaret Yuknavich and Agnes Yashkus making up the other team.

WITH THE "MAPLE-CRASHERS" AT HOLY TRINITY

The ordinary bowling enthusiast ought not feel so badly in the future when he draws an 8-10 on a seemingly good hit since Eddie Yenus gets them in every game.

Frank Price is beginning to realize how hard one has to play to hit the 300 mark. Cheer up Frank, your averages are gaining the top.

Frances Gilbert is the instructor for the Ladies Leisure Club which plays every Wednesday afternoon. She is doing a grand job.

Wonder who is the speedy kegler that keeps the pinners on the watch? Take it easy, Joe L.!

Johnny Alishus'ki is beginning to knock down more pins every game. We notice it is doing the waistline some good.

"Bing" should remember he is not throwing a "weenie ball" and little more timing will help.

Matas Žemaitis, church sexton, manages to get in some bowling in between his work around the hall.

For an 8-year old youngster, Bobby Gilbert, son of the manager, has already issued a challenge to boys of his age. The pinboys are with Bobby to make good.

"KOOPERATYVE"

"Žemaičių Žemė", humoro skyriuje deda tokį aprašymą, pavadintą "Kooperatyve": Cukraus yra?—Negavom. Druskos turite?—Užbaigėm. Pipirų gal gausiu?—Neturim. Tai duosit miltų?—Užbaigėm. O duonos galiu gauti?—Dar neatvežė. Prašyčiau mielių ketvirtį.—Negavom. O papirosų gausime?—Nežinau. Gal kavos pokelį?—Užbaigėm. Prašyčiau bulvinių miltų kisieliui.—Negavom. Tai ach bonkutę.—Užbaigėm. Tai ką jūs, po velnių, turite?—Nieko...

Apie pieninių veikimą dedamos tokios eilės: Apie pieninę kalbėti reikia, nes visi žmonės smarkiai ją keikia. Per šitas eiles ir šitą vargą net mano uošvė sunkiai jau serga!

Apie "Maisto" bendrovę sakoma: Turim mes čia tokį maistą — nuo to maisto veidas kaista. Nori dešros šmotą gauti, turi vargo paragauti. Per dienos kemšies į eilę ir vis varvini tik seilę...

NAZIŲ KOMISARAI AIŠKINA LIETUVOS ŪKININKAMS JŲ UŽDAVINIUS

Iki Vasario 15-tos Turėjo Iškult Javus ir Pristatyt Maistą Vokiečių Kariuomenei

Per Kauno radiją buvo perskaitytas vokiečių generalinio komisariato Lietuvoje maisto ir žemės ūkio skyriaus šefo pavaduotojo Elsnerio straipsnis, pavadintas "Dabartinis karas lemia ir Lietuvos ūkininku likimą". Straipsnyje buvo pasakyta, kad ūkininkų užduotis esanti pateikti maistą. Jie turi atlikti šią savo pareigą ir pristatyti maistą, šieną, galvijus ir vokiečių kariuomenei. Į tą prievolę ūkininkai, esą, turėtų žiūrėti labai rimtai ir, tarp kita ko, nieko neužleisti spekuliantams, nes tai būtų prasižengimas. Ūkininkai nešą atsakomybę prieš ateitį. Eilinė svarbi jų užduotis šiuo metu esanti iškulti derlių ir pristatyti jį prieš vasario 15 d. vokiečių įstaigoms. Skysto kuro kulimui, kaip galima buvo iš straipsnio suprasti, Lietuvos ūkininkai neturi. Jiems patariama vartoti esamus krašte lokomobilius ir kurenti juos malkomis ir durpėmis. Kiekvienas turis panaudoti ir maniežus (savus ar kaimynų). Ūkininkams patariama eiti vienas kitam į pagalbą. Kur mašinų nesą, ten reikią griebtis spragilų. Kulti dabar esas pats laikas ir darbą užbaigti reikią kuo skubiausiai. Duoninių javų hebegalima vartoti pašarui. Juos reikią pristatyti iki vasario 15 d. vokiečiams, išskyrus kiekį, reikalingą sėjai ir maistui. Ūkininkai privalą gerai atlikti savo pareigas, nes vokiečiai išvadave juos iš bolševikų jungo.

VILNAS TURI ATIDUOT OKUPANTAMS

Lietuvoj išleistas Vokietijos generalinio komisaro potvarkis, pagal kurį kiekvienas avių laikytojas turi atiduoti įstaigoms tam tikrą vilnos kiekį. Tiktai tuo atveju, jeigu vilna bus atiduota, savininkui bus duotas leidimas nusipirkti savo reikalams vilnonių drabužių.

KAS TAS NAZIŲ KOMISARAS CRAMER

Paėjrta, kad vokiečių srities komisaras Kaune Cramer savo laiku tarnavo Berlyno viešbutyje "Adlon" kaipo svečių sutikimo šefas. Jis jau seniai įsirašęs į vokiečių nacionalsocialistų partiją. Karo pradžioje jis buvęs pakviestas į vokiečių užsienių reikalų ministeriją ir tarnavęs Vokietijos pasiuntinybėje Kaune.

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNĖLIS

Surnkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima angliškai susikalbėti.

Žodynėlis turi arti pustrečio širnto puslapių, pailgo formato, parankus nešiotis kišeniuj ir kiekvienam reikale naudotis.

Kaina 1 Doleris

"GARSAS", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė Kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms priseina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

SVARBUS LRKSA 4-TOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Svarbus priešseiminis 4-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 29-tą, Švč. Trejybės parapijos svetainėje, South ir Meade Sts., Wilkes-Barre.

Pradžia 2 P. M.

Dienotvarkėje 53-jo seimo reikalai (delegatų kelionė), vasariniai išvažiavimai ir kiti reikalai.

Visų kuopų atstovai teiksitės dalyvauti susirinkime.

Pr. Jurevičius, pirmin.
P. V. Zdanavičius sekr.

VYSKUPO PAGERBTAS

J. E. Scrantono vyskupas William J. Hafey, D. D. gražiai pagerbė kun. J. K. Miliauską, Švč. Trejybės parapijos kleboną, Wilkes-Barre, Pa. Jis yra paskirtas moralinės teologijos egzaminatoriumi jaunųjų vyskupijos kunigų ir vyriausiuoju šefu ir vizitatoriumi Nukryžiuotojo Seserų Vienuolyno, Elmhurst, Pa. Sveikiname! KVB

PRANEŠIMAS 14-TOS KUOPOS NARIAMS

Kadangi balandžio 5 dieną yra Velykų šventė, dėl to mūsų kuopos susirinkimas nukeltas į sekantį sekmadienį, balandžio 12-tą. Taigi, nariai ir narės, nepamirškite dienos ir atsilankykite visi ir visos, nes turėsime svarbių reikalų svarstymui kuopos ir Susivienymo gerovei.

14-tos kuopos valdyba

MIRĖ BUVĘS TEISĖJAS BEN. R. JONES

Kovo 22-rą mirė Wyoming Klonio lietuviams gerai žinomas buvęs Luzerne apskrities teisėjas Benjamin R. Jones, 73 metų amžiaus. Iškilmingos laidotuvės įvyko kovo 25-tą.

Velionis 21 metą išbuvo Luzerne apskrities Common Pleas teisėju. Pereitą rudenį jis buvo išnominuotas republikonų tikietu perrinkimui, bet prieš galutinus rinkimus, dėl nesveikatos, savo kandidatūrą ištraukė.

Velionis būdavo dažnus svečias ir kalbėtojas lietuvių bankietuose ir kituose žymesniuose parengimuose. Jis buvo nuoširdus lietuvių draugas.

PAMIŠUSI MOTINA PAPIOVĖ DUKRELES

Kovo 19-tą Mrs. Elsie Rubbico, 38 metų amžiaus, gyv. Plains Township, papiovė dvi savo dukreles: Sylvia 4 metų amžiaus, ir Joan 1 metų amžiaus.

Sako, Mrs Rubbico pamišo iš rūpesčio, kad jos vyrą gali paimti kariuomenėn.

KINGSTON

LRKSA 34-TOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Reguliaris LRKSA 34-tos kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 12, 2:30 po pietų, Šv. Marijos parapijos svetainėje.

Svarstysime seiminius, naujų narių vajaus ir kitus reikalus. Jei kurie turite kandidatų—atsiveskite prirašyti. Auginkime savo kuopą nariais. Jei visi nariai bent po vieną naują narį gautų, kuopa pasidvigubintų.

Visi nariai kviečiami dalyvauti susirinkime.

A. Kaduškevičius, pirmin.

PITTSTON

ŠV. VARDO DRAUGIJA RENGIA ŠOKĮ

Šokis įvyks antrą dieną Velykų, pirmadienį, balandžio 6-tą, Casino Ballroom.

Rengėjų komiteto pirmsėdžiu yra Pranas Padriežas; padėjėjai—Pr. Savickas, L. Bucevičius, J. A. Venskus, J. Banas, K. Grabliauskas, J. Vyšniauskas, J. T. Kižis, V. Grieštaraitis, D. Želionis, J. Maceina, J. Laukaitis ir P. Kižis.

SCRANTON

LRKSA 83-ČIOS KUOPOS SUSIRINKIMAS ATKELTAS

LRKSA 83 kuopos reguliaris mėnesinis susirinkimas išeina pirmą ketvirtadienį, tai yra balandžio 2 dieną, bet iš priežasties, kad tą dieną yra didysis ketvirtadienis prieš Velykas, tai susirinkimas atidėtas viena savaite vėliau. Susirinkimas bus ketvirtadienį, balandžio 9 dieną, K of P. svetainėje, prasidedant 7:30 val. vakare.

Prašome visus narius ateiti į susirinkimą, užsimokėti savo duokles, paskui tuojau po susirinkimo toj pačioj svetainėj bus kuopos balius. Visi nariai, paremkite savo kuopos pramogą.

Kviečia visus atsilankyti

83 kuopos valdyba

RENGKIMĖS Į 83 KUOPOS ŠAUNŲ BALIŲ

Štai neužilgo ir bus proga eiti į LRKSA 83 kp. šaunų balių, kuris bus tuojau po Velykų, būtent, ketvirtadienį, balandžio 9 dieną. Prasidės tuojau po kuopos susirinkimo (apie 8:30 val. vakare), K. of P. svetainėje, Church Ave.

Žmonės klausinėja, kada 83 kp. vėl surengs tokį balių, kur galima ateiti ir gražiai pasilinksminti. Taigi dabar ir proga, praleidus gavėnę ateiti į balių pasilinksminti, pasišokti lietuviškų polkučių ir susitikti su visais savo draugais.

Rengimo komisija užtikrina, kad šis balius bus dar linksmesnis už visus kitus iki šiol surengtus.

Rengimo komisija susidaro iš sekančių narių: pirmsėdė, arba vakaro vedėja, Margareta Semeškienė, padėjėja M. Abojienė; joms asistuoja šie nariai: M. Juškevičienė, M. Pusinaitienė, O. Janušauskaitė, Gustaitienė, V. Rinkūnaitė, O. Rinkūnienė, S. Galinis, J. Radzvilas, J. Lažaunikas, A. Žvaliauskas, J. Andriukaitis, J. Kamarauskas, dr. W. A. Spelyng, J. Stepanauckas, J. Belch, dr. F. Sakalauskas, T. Žurevičius, A. Abojus ir V. Juškevičius.

Tad iki pasimatymo 83 kuopos parengime.

Rengimo Komisija

MIRĖ

A. A. IEVA JARUŠEVIČIENĖ, 125 Phillips St., Hanover, mirė kovo 17, palaidota kovo 20-tą iš Šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapuose. Nanticoke. Paliko 3 sūnus, 2 anūkus, 2 seseris ir 2 brolius.

A. A. JUOZAS JANKAUSKAS, gyv. 28 Filbert Street, Swoyerville, mirė kovo 18-tą, palaidotas kovo 21-mą iš Luzerne Šv. Onos bažnyčios parapijos kapuose. Paliko 6 vaikus, 15 anūkų ir 2 brolius.

A. A. AGNIEŠKA ROMANINSKIENĖ, gyv. 13 Main St., Inkerman, mirė kovo 23-čią, palaidota iš Pittstono Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Paliko vyrą, du vaikus, du brolius ir vieną seserį.

A. A. JUOZAS REMEIKIS, 58 metų, gyv. Jenkins Township, mirė kovo 21, palaidotas kovo 24-tą iš Pittstono Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Paliko 4 vaikus ir 7 anūkus.

A. A. JURGIS PALTANAVIČIUS, 259 Sheridan St., Wilkes-Barre, mirė kovo 22-ra, palaidotas kovo 25-tą iš Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapuose. Paliko 8 vaikus ir 1 brolį.

A. A. MYKOLAS ŽILINSKAS, mirė kovo 21-mą, palaidotas kovo 25-tą iš Sugar Notch Šv. Petro ir Povilo bažnyčios St. Mary's kapuose, Hanover. Paliko žmoną ir 8 vaikus.

A. A. VLADAS KUČINSKAS, gyv. 92 Church St., Edwardsville, palaidotas kovo 23-čią iš Kingston'o Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapuose. Velionis žuvo anglies kasykloje kovo 21-mą.

PARENGIMAI

ŽEMIAU TELPA pramogų skelbimai tų draugijų bei kuopų ir biznierių, kurie duoda spaudos darbus "Garso" spaustuvei.

LIETUVIŠKĄ BALIŲ rengia L. R. K. S. A. 83-čia kuopa ketvirtadienį, balandžio 9, 1942, 8:30 P. M. K. of P. svetainėje, Scranton, Pa. Bilietas 30c.

KORTŲ IR LAIMIKIO PARTĘ rengia Šventojo Ražančiaus moterų draugija sekmadienį, balandžio 12, 1942, 8 P. M., parapijos salėje, Zerbey Ave., Kingston. Tikietas 25c.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

NAZIŲ LAIKRAŠČIAI OKUPUOTUOSE KRAŠTUOSE

Buvome rašę, kad Estijoje pradėta leisti vokiečių dienraštis 'Revaler Zeitung'. Tokiu būdu dabar visuose vokiečių kariuomenės užimtuose kraštuose išeina po vieną vokiečių dienraštį: Lietuvoje — "Kauener Zeitung" (kurio specialinė laida leidžiama ir Vilniuje pavadinimu "Wilnaer Zeitung"), Latvijoj—"Deutsche Zeitung im Ostland" ir Ukrainoje—"Deutsche Ukraine-Zeitung" (išeina Lucke). Ligšiol neteko patirti, ar toks laikraštis išeina Gudijoje.

SUCENZŪRAVO HITLERIO KALBĄ

Nacionalsocializmo sukaktuvių proga—sausio 30 d. Berlyne kalboje Hitleris pareiškė, kad Anglija buvusi garantavusi Pabaltijo valstybių nepriklausomybę. Ši kalbos vieta buvo aiškiai nugirsta, klausantis Hitlerio kalbos per radiją. Be to, šį sakinį perdavė vokiečių telegramų agentūra "DNB" Hitlerio kalbos santraukoje, kuri buvo atspausdinta kai kuriuose Šveicarijos laikraščiuose.

Tačiau oficialinis nacionalsocialistų partijos organas "Voelkischer Beobachter", redaguojamas Alfredo Rosenbergo, paduodamas Hitlerio kalbos tekstą, minėtą sakinį išbraukė...

Ūkininkai Turės Sodinti Cukrinius Runkelius

Vokietijos generalinis komisaras Lietuvoje išleido įsakymą pagal kurį visi ūkininkai turi privalomai sodinti cukrinių runkelių. Visi tie auginotojai, kurie augino runkelių ir anksčiau, turi užsodinti ne mažesnius plotus kaip 1941 ir ankstyvesniais metais. Tie gi ūkininkai, kurie runkelių visiškai neaugino, turi sodinti tam tikrą plotą, priklausomai nuo turimos žemės. Ūkininkai iki 5 hektarų nuo tos prievolės atleidžiami. Tie ūkininkai, kurie tur žemės tarp 5 ir 10 hektarų, turi užsodinti cukriniais runkeliais ketvirtdalį hektaro, turį tarp 10 ir 20 ha—pusę hektaro ir tt.

Bausmės už Užsienio Radio Stočių Klausymą

Gautas Vokietijos reicho komisaro "Ostlande" įsakymo tekstas, kuriuo draudžiama klausytis užsienio radijų stočių. Įsakymas pasirašytas sausio 13 d. ir paskelbtas sausio 20 d.

Už šio įsakymo nepaisymą gręsia sunkiųjų darbų arba, lengvesniais atvejais, paprastas kalėjimas. Kas tyčia platina svetimų stočių skleidžiamas žinias "Ostlande", tai ypatingai sunkiais atvejais gali būti nuteistas mirties bausme. Visas šios rūšies bylas sprendžia vokiečių "ypatingasis teismas".

Pagaliau, įsakyme paskyta, kad galima klausytis tiktai "Ostlando", Vokietijos, Lenkijos ir Čekijos stotis.

Be Nazių Komisaro Leidimo Negali Priimti Darban

Vokietijos reicho komisaras "Ostlande" išleido įsakymą, pagal kurį nei viena įstaiga ar įmonė negali priimti į tarnybą ar darbą jokio tarnautojo ar darbininko be vokiečių komisaro sutikimo. Taip pat tarnautojai ar darbininkai negali būti priimti geresnėmis atlyginimo ar kitokiomis sąlygomis, nekaip nustatyta bendruose nuostatuose. Už šio įsakymo nepaisymą gręsia kalėjimas iki 6 mėnesių ir piniginė bausmė.

Tokiu būdu išeina, kad dabar jokia Lietuvos įstaiga ar įmonė negalės priimti nei vieno tarnautojo ar darbininko be vokiečių komisaro leidimo.

MOKINA DAŽYTI AUDEKLUS

Lietuvos laikraščiuose užtinkame pamokymus, kaip dažyti naminius vilnonius audeklus. Matomai, pirktinių dažų negalima gauti, nes patariama dažyti augaliniais dažais: ąžuolų žievėmis, beržo lapais, įvairiomis samanomis ir t. Taip pat mielių negalima gauti, todėl šeimininkės pamokomos, kaip mieles galima pasigaminti namie.

"VILNIUS—VOKIEČIŲ MIESTAS"

"Deutsche Zeitung im Ostland" atspausdino ilgą straipsnį apie Vilniaus praeitį. Iš šio straipsnio išeina, kad Vilnius buvo—vokiečių miestas! Pasak laikraščio, "kaip ir daugumas didžiųjų miestų Lenkijoje ir Lietuvoje, taip ir Vilnius, jeigu ir ne tiesioginiai įkurtas, tai pastatytas buvo vokiečių" (!). Per ištisus šimtmečius vokiečiai Vilniuje dominavę(!). Laikraštis išskaičiuoja visą eilę pastatų, kurie buvo pastatyti vokiečių kolonistų. Kilus dabartiniam karui, — Vilniuje gyvenę... 1,000 vokiečių!

LIETUVOJE PLINTA BANDITIZMAS

Iš laikraščių matyti, kad Lietuvoje, kaip ir pereito D. Karo metu, pradeda plisti banditizmas. Šiaulių apskrityje, ypač Kuršėnuose, veikia plėšikų gauja, terorizuodama gyventojus. Apsiginklavę revolveriais ir kirviais, plėšikai įsiveržia į butus ir plėšia.

NAZIS KURO SKYRIAUS VEDĖJAS

Kauno laikraščiuose paskelbtas pranešimas, kad miesto kuro skyrius persikraustė į naujas patalpas. Ta proga sužinome, kad vyriausias šio skyriaus vedėjas yra kažkoks Ordensjunker (ordino junkeris) — Klumpeit.

RADVILISKY SUDEGĖ ŠEŠI ŽMONĖS

Spaudos žiniomis, Radviliškyje viename name dėl nežinomų priežasčių kilęs gaisras, kuris buvęs per vėlai pastebėtas. Ugnis taip greit išsiplatinusi, jog sudegė 6 žmonės.

KAUNE JAU ATIDARE VOKIŠKĄ MOKYKLĄ

"Deutsche Zeitung im Ostland" praneša, kad sausio 30 d. Vokietijos nacionalsocializmo sukaktuvių dieną—Kaune buvusi atidaryta vokiečių pradžios mokykla. "Pradžioje" ji teturinti 4 skyrius.

"ŪKININKŲ VADO" PAREIGOS

"Deutsche Zeitung im Ostland" rašo, kad į kiekvieną Vilniaus srities valsčių esąs paskirtas "ūkininkų vadas". Jo svarbiausias uždavinys esąs prižiūrėti, kad ūkininkai pristatytų jiems paskirtas javų ir kitokių žemės ūkio produktų normas.

"Vokiečių Darbo Fronto" Skyrius Kaune

"Deutsche Zeitung im Ostland" rašo, kad Kaune veikiąs Vokietijos organizacijos "vokiečių darbo frontas" skyrius. Visos tos vokiečiu įstaigos ir įmonės, kurios Kaune laikančios daugiau kaip 10 Vokietijos piliečių, turinčios paskirti savo įgaliotinį.

KURIAM TIKSLUI JUOS REGISTRUOJA

Per Kauno radiją buvo paskelbta, kad buvę Lietuvos pasienio policijos tarnautojai privalą iki sausio 31 d. užsiregistruoti Kaune, pažymėdami vardus pavardes, eitas pareigas, dabartinį užsiėmimą ir adresą. Kuriam tikslui ši registracija vykdoma nepasakyta. Galimas daiktas, kad apsidirbus su tais, kurie anksčiau saugojo Lietuvos sieną su Vokietija.

Visoje Lietuvoje šiuo metu vykdoma vokiečių kariuomenės reikalams gramafonų ir patefonų plokštelių rinkliava, kitaip tariant atiminėjimas.

PIGIAUSIA KAINA
GERIAUSI VYNAI

SENO PASAULIO SKONIS!

Švelnus
Skanus

PORT • WHITE TOKAY
SHERRY • MUSCATEL
Bottle 42¢
½ Gal. 85¢
Gallon $1.58
Includes Tax
Alcohol 20% by vol.

ADAIR
California WINES
©1942 Bisceglia Bros. Corp., Phila., Pa.

LIETUVI-KATALIKE SKAITYK ŠIUOS LAIKRAŠČIUS

"GARSAS," LRKSA organas, savaitraštis, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Kaina $2.00 metams.

"AMERIKA," savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universalis Biuras, Inc., 423 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kaina metams $2.00.

"DARBININKAS," Liet. Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas, išeina du kart į savaitę, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams $4.00, pusmečiui $2.00.

"DRAUGAS," vienintėlis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams $6.00.

"LIETUVIŲ ŽINIOS," savaitraštis. Leidžia Lietuvių R. K. Literatūros Dr-ja, Inc., 6802 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Metams

"MUZIKOS ŽINIOS", mėnesinis muzikos žurnalas. Leidžia Vargonininkų Sąjunga. 1702 N. Walcott Ave., Chicago, Ill.

"VYTIS," L. Vyčių mėnesinis žurnalas, 4736 S. Wood St., Chicago, Ill. Metams $1.80.

Paieškau tėvą Adomą Vilką (Lukoševičių), brolį Juozą ir seserį Eleną. 26 metai atgal gyveno Bayonne, N. J., po to gyveno South Shaftsbury, Vt. Po to apie juos jokių žinių neturiu. Jie patys, arba kas apie juos žino, prašau atsiliepti arba pranešti. Yra svarbus reikalas.

MYKOLAS LUKOŠEVIČIUS,
621 So. Hanover St., Nanticoke, Pa.

NOVENA STEBŪKLINGOJO MEDALIKĖLIO

Šv. Onos Bažnyčioj, 572 Bennett St., Luzerne, Pa., Kiekvieną Pirmadienį.

Pirmos pamaldos 7:00 P. M. (Lietuvių kalboj), o antros 7:45 P. M. (anglų kalboj). Prasidės balandžio 13-tą, 1942

Šeimininkės! Jeigu Jūs Norite Gaminti Gerus Valgius, Gėrimus ir Gerai Šeimininkauti, Įsigykite Knygą

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS

Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržoves, kiaušinienes, pyragus ir pyragaičius, pajus ir pudingus, žuvis, duonas, konservus, prezervus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi paaiškinimai.

Kaina Vienas Doleris

Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ,
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

DAINUOKIM

"Garsas" išleido vadinamus "SONG SHEETS" su daugeriu gražių lietuviškų ir amerikoniškų dainų, kurios yra dainuoti bankietuose, krikštynose ir visokiuose susėjimuose. Keturių puslapių 36 dainos. Kaina 5 centai. Imantiems daugiau didelė nuolaida.

Užsisakykit tuojau.

"GARSAS"
73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

SONOTONE HEARING AIDS WIN HIGH PRAISE FROM THE MANY SATISFIED USERS

Sonotone sustiprins jūsų klausą moderniškiausiu ir naturališkiausiu būdu. Sonotone yra pasaulinė organizacija paversta išplėtimui geresnės klausos. Sonotone laboratorijos yra didžiausios pasaulyje, kurių tikslas darbuotis išimtinai klausos gerovei, nuolatinė žmonės vartoti Sonotone priemones. Sonotone prietaisos pritaikomos sulig individo reikalavimų, mokslišlai ištiriant jo klausos stovį. The Sonotone Hearing Aid Company turi savo ofisą 701 Brooks Bldg., Scranton, Pa. Menageris Mr. Sherman F. Smith mielai suteiks mūsų skaitytojams veltui demonstraciją. Išsimokėjimų sąlygos yra lengvos. Kreipkis arba rašyk į Sonotone firmą dėl demonstracijos nėdyką. Phone 4-4234 Scranton, Pa.

NAUJI TEATRUI VEIKALAI

TIK KĄ IŠĖJO IŠ SPAUDOS NAUJI KUN. J. K. MILIAUSKO VEIKALAI SCENAI

Dainų ir Juokų Jomarkas

Farsas viename akte. Veikalas kupinas rinktinių juokų, nepaprastų šposų ir žavėjančių dainų. Vaidinimas gyvas ir begalo juokingas. Vaidina septyni asmenys, pritariant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaidinti. Kaina 40c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—25c.

Komedijos

1. **Ponas Tūzas ir Ponas Arbūzas.** Trumpas, bet labai juokingas veikalėlis, atvaizduojantis šių laikų keliaujančių pardavėjų gudruma, kuriam kartais būna kliūčių. Suvaidinamas į penkias minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys.

2. **Abraomas ir Raulas.** Su žydu scenoje visuomet yra juokų. Šis dialogas yra nepaprastai juokingas. Suvaidinti užima septynias minutes.

3. **Supradentas ir Jo Gengė.** Veikalėlis atvaizduoja du skirtingu darbininkų tipu. Jų "darbu" scenoje, tai tikrai reikia kvatotis. Suvaidinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys.

Visos trys komedijos išspausdintos vienoj knygėlėj. Kaina 35c. imant nemažiau kai 4 egzempliorius—25c.

Amerikos Kaimo Mokykla

Farsas viename akte. Tai veikalas pilnas puikausių juokų, gyvų dainų ir netikėtų šposų. Nuo pat veikalo pradžios iki pabaigai tik juokis, juokis ir juokis. Taika mokykla tęsiranda tik padykėlio vaiko vaizduotėje, todėl ir vadinam jį veikalą farsu. Vaidinimas užima visą valandą. Vaidintojų septynetas. Kaina 35c. imant nemažiau kai 8 egzempliorius—30c.

Visi viršminėti veikalai gaunami "Garso" Administracijoj.

"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Penna.